

ÚSTAV PRO SOUDOBÉ DĚJINY ČSAV PRAHA
ČS. DOKUMENTAČNÍ STŘEDISKO NEZÁVISLÉ LITERATURY
SCHEINFELD-SCHWARZENBERG

MILAN ŠIMEČKA
Bibliografie díla za léta 1975 – 1990

Milan Drápala

V.Z.D.O.R. Výstava nezávislé literatury v samizdatu a exilu 1948 – 1989
Praha, leden – červen 1992

V.Z.D.O.R.

Výstava nezávislé literatury v samizdatu a exilu 1948 – 1989

Muzeum české literatury/Památník národního písemnictví
Praha – Strahov, 8. leden – 20. červen 1992

Pořadatelé výstavy:

Čs. dokumentační středisko nezávislé literatury
Ústav pro soudobé dějiny ČSAV
Knihovna Libri prohibiti
Národní knihovna v Praze
Muzeum české literatury/Památník národního písemnictví

Sponzoři výstavy:

Ministerstvo kultury České republiky
Český literární fond
Čs. nadace Charty 77
Lidové noviny

TEXTY VYDANÉ K PŘÍLEŽITOSTI VÝSTAVY

Jan Čulík: Seznam publikací vydaných v hlavních exilových nakladatelstvích
1971 – 1990 (reprint z díla Knihy za ohradou)

Milan Drápala: Milan Šimečka. Bibliografie díla za léta 1975 – 1990

Jiří Gruša: Cenzura a literární život mimo masmédiá

• Jan Lopatka a spol.: Edice Expedice 1975 – 1989

Vilém Prečan: Nezávislá literatura a samizdat v Československu 70. a 80. let
(česká, německá a anglická mutace)

Ludvík Vaculík – Vilém Prečan: Edice Petlice 1973 – 1989

Jan Vladislav: O edici Kvart po letech

Vydal Ústav pro soudobé dějiny ČSAV, Vlašská 9, 118 40 Praha 1 ve spolupráci s Čs. dokumentačním střediskem nezávislé literatury v Scheinfeldu-Schwarzenbergu v tiskovém středisku Základní knihovny ČSAV v Praze, 1992

Poznámky ke zpracování a uspořádání bibliografie

K významným hodnotám nezávislé literatury v Československu v období normalizace náleží knihy, eseje, úvahy a fejetony Milana Šimečky. Ve svém celku představují – vedle díla Václava Havla – pravděpodobně nejzávažnější doklad úsilí o myšlenkovou reflexi společenského systému v Československu v posledních dvaceti letech. Šimečkovy analýzy směřují k postizení mechanismů fungování totalitního systému jak na úrovni „velké“ politiky, utvářené v sekretariátech stranických vůdců, tak v dimenzi každodenního života občanů společnosti. Zároveň jsou i stránkami pozoruhodné politické kroniky. Šimečka soustavně a pronikavě komentoval společenské dění, a to nejen události, jejichž důležitost byla zjevná, a proto upoutávaly všeobecnou pozornost, ale i téměř nepostřehnutelné pohyby ve sféře vládnoucí moci – tam, kde jiní byli znechuceni ideologickou frazeologií, rozeznával Šimečka zárodky významných posunů. V četných úvahách se věnoval vývoji v Polsku a – zejména od poloviny osmdesátých let – vývoji v Sovětském Svazu. Zabýval se rovněž dějinnými proměnami idejí komunismu a společenských utopií vůbec. Milan Šimečka ovšem nebyl jen erudovaným politologem v obvyklém slova smyslu: hluboce osobní založení jeho uvažování a zájmu o politiku nejzřetelněji prozrazují jeho dopisy psané z vězení. Pominout nelze ani Šimečkovy literární recenze, poutavě glosující nezávislou literární scénu v Československu.

Bibliografie díla Milana Šimečky zahrnuje texty, které Šimečka napsal od roku 1975, kdy začal publikovat v samizdatu, do září 1990, tedy do konce jeho života. Uvádí texty publikované i nepublikované, včetně rozhovorů, překladů, a také díla jiných autorů, v nichž byly použity Šimečkovy texty nebo jejich fragmenty. Z rozsáhlé korespondence M. Šimečky zachycuje tu její menší část, jež byla v nějaké formě zveřejněna.

Při sestavování bibliografického soupisu vycházeli jeho autoři z rukopisných předloh (prvopisů nebo kopií) M. Šimečky, jak byly postupně shromážděny v archivu Československého dokumentačního střediska nezávislé literatury v Scheinfeldu. Kopie těchto rukopisů jsou uloženy v Ústavu pro soudobé dějiny v Praze.

Cílem autorů bibliografie bylo podat co nejúplnější přehled o dochovaném rukopisném díle a o tom, jak byly texty zveřejněny, ať už samizdatem nebo tiskem, a to jak v jazyce originálu, tak v překladu. Tento záměr se – snad až na výjimky – podařilo splnit u těch textů, které byly publikovány v exilovém tisku a v samizdatu a později v českém a slovenském tisku po 17. listopadu 1989. Pokud jde o cizojazyčná média zahraniční – zvláště o obtížně dostupné deníky skandinávských zemí, na jejichž stránkách se Šimečkovo jméno objevovalo dosti často – zůstala některá vydání pravděpodobně nezaznamenána. V některých případech byl k dispozici pouze neúplný bibliografický údaj, neurčitá informace (např. o chystaném vydání, jež si nebylo možno ověřit) nebo se nepodařilo náležitě osvětlit okolnosti vzniku textu. Na příslušných místech v bibliografii na to autoři upozorňují. Poslední bibliografické záznamy pocházejí ze srpna 1991, čtenář zde tedy nenalezne pozdější publikace Šimečkových textů.

Proto tedy nelze tento bibliografický soupis považovat za definitivní. Měl by sloužit jako zdroj informací o Šimečkově díle, ale zároveň chce být i výzvou pro ty, kteří by svými vědomostmi mohli pomoci doplnit chybějící údaje. Přes tuto svou neukončenost poskytuje ucelený obraz o rozsahu spisovatelské činnosti Milana Šimečky v letech 1975–1990.

Bibliografický soupis je rozdělen na dvě části: první je řazena *chronologicky*, druhá *abecedně*. Těžiště spočívá v chronologickém soupisu; k preferenci časového hlediska autory vedlo přesvědčení, že nejlépe umožní sledovat vývoj Šimečkových názorů a vnitřní logiku jeho díla. Abecední soupis má význam spíše pomocný.

Každému textu Milana Šimečky, který byl samostatně publikován, je věnován samostatný bibliografický záznam. Tak jsou například statě zařazené do knih *Kruhová obrana* a *Konec nehybnosti* uvedeny nejen v bibliografickém záznamu o těchto knihách jako jejich součástí, ale pokud byly uveřejněny mimo tato knižní vydání, je pro ně vytvořen vlastní bibliografický záznam. Číslování záznamů má formální charakter a není výčet děl Milana Šimečky.

Rozhodujícím kritériem pro řazení jednotlivých záznamů je autorovo datování rukopisných textů. U textů, jež nebyly autorem datovány, byla pro účely této bibliografie doba vzniku stanovena přibližně podle data jejich doručení do Československého dokumentačního střediska nezávislé literatury v Scheinfeldu, případně podle jejich obsahu a informací o okolnostech, za nichž je autor napsal. Pokud je některý text časově určen – autorem či sestavovatelem bibliografie – pouze rámcově (např. září 1989) a jiný text z tohoto období přesně (např. 25. 9. 1989), má v posloupnosti přednost přesně datovaný text.

Vedlejším kritériem pro řazení záznamů je doba publikování textů. Je uplatněno tehdy, jestliže se u dvou nebo více textů shoduje doba jejich napsání. Řídí se jím také vnitřní struktura jednotlivých bibliografických záznamů, tedy vzájemná posloupnost bibliografických údajů o různých vydáních téhož textu.

Struktura všech bibliografických záznamů je stejná. Na prvním řádku je tučně vtištěn titul a v šikmých závorkách případně podtitul. Na témže řádku je v kulaté závorce uvedena doba vzniku rukopisu a počet stran (v hrubém přepočtu na normalizované strany). Na dalších řádcích je v petitu stručná žánrová a obsahová charakteristika textu, upřesňující informace o jeho určení, okolnostech vzniku apod. Poté následují bibliografické údaje o jednotlivých vydáních textu.

Čtenář si jistě povšimne trojího typu závorek.

Hranaté závorky [...] jsou použity, jestliže:

- původní rukopis byl bez názvu, takže ten musel být teprve vytvořen
- titul je přejat z publikované podoby textu, protože rukopisná předloha se nezachovala
- text byl vydán bez názvu, takže pro označení jeho vydání byl zvolen titul rukopisné předlohy
- nepodařilo se ověřit, zda text byl publikován pod titulem uvedeným v tomto soupise
- u dopisů, kde je namísto titulu použito oslovení v jejich záhlaví.

Šikmé závorky /./ jsou použity pro označení podtitulu textu anebo tam, kde jsou závorky součástí názvu některé publikace.

Kulaté závorky (...) jsou použity ve všech ostatních případech.

Ve druhé části bibliografie jsou tituly seřazeny abecedně. Vedle každého titulu rukopisu je na pravé straně v kulaté závorce údaj o době vzniku textu a číslo, pod nímž lze titul vyhledat v chronologickém soupisu.

Milan Drápala

BIBLIOGRAFIE DÍLA MILANA ŠIMEČKY 1975–1991 Chronologický soupis*

1. Fejeton o zemině (červen 1975, 4 s.)

Autor čerpá námět ze svého zaměstnání bagristy.

Fejeton o zemině. In: *Československý fejeton/fejtón 1975–76*. Uspořádal Ludvík Vaculík. Praha 1976. Samizdat.

Fejeton o zemině. In: *Čára na zdi. Fejetony*. Köln, Index 1977, s. 73-76.

Fejeton o zemině. In: *Československý fejeton/fejtón 1975–76*. Uspořádal Ludvík Vaculík. Praha, Novinář 1990, s. 58-60.

2. Kamenožráči /fejeton/ (7. 1. 1976, 3 s.)

Črta z důvěrně známého prostředí bagristů.

Kamenožráči /fejeton/. In: *Československý fejeton/fejtón 1975–76*. Uspořádal Ludvík Vaculík. Praha 1976. Samizdat.

Steinslukarane. *Syn og Segn*, (Oslo), 82. argang, 1976, hefte 2, s. 532-534.

Kamenožráči. In: *Čára na zdi. Fejetony*. Köln, Index 1977, s. 131-133.

The Stoneaters. In: *The Writing on the Wall: An Anthology of Contemporary Czech Literature*. Ed. by Antonin Liehm and Peter Kussi. New York. Karz-Cohl Publishing 1983, s. 173-175. Transl. from the Czech by Paul Wilson.

Kamenožráči. In: *Československý fejeton/fejtón 1975–76*. Uspořádal Ludvík Vaculík. Praha, Novinář 1990, s. 106-108.

3. Fejeton o loučení (27. 7. 1976, 3 s.)

Námětem fejetonu je odjezd přítele Viléma Prečana do emigrace.

Fejeton o loučení. In: *Československý fejeton/fejtón 1976–77*. Uspořádal Ludvík Vaculík. Praha 1977. Samizdat.

Fejeton o loučení. *Listy*, roč. VI, č. 6, prosinec 1976, s. 2425.

Fejeton o loučení. *Svědectví*, roč. XIV, (1977), č. 54, s. 166-167.

Fejeton o loučení. In: *Sólo pro psací stroj: Československý fejeton 1976–1979*. Köln, Index (sv. 83) 1984, s. 34-37.

Fejeton o loučení. *Listy*, roč. XX, únor 1990, č. 1, s. 70-71.

Úplný bibliografický záznam publikací, na něž je odkazováno zkráceně.

Kruhová obrana: Záznamy z roku 1984. Köln, Index ve spolupráci se Svědectvím (sv. 118) 1985, 220 s.

Konec nehybnosti. Lidové noviny 1990, 182 s.

Das Ende der Unbeweglichkeit: Ein Politisches Tagebuch. Frankfurt/M., Neue Kritik 1990. Počet stran knihy a stránkový rozsah jednotlivých záznamů se nepodařilo zjistit.

Het einde van de stilstand. Groningen, Boek Werk 1991, 244 s.

Slut på orörligheten iRöster från Tjeckoslovakien 23-24. Redigering: Miloslava Slavičková. Stockholm, Charta 77 – stiftelsen 1991, 63 s.

4. Ludvíkovi Vaculíkovi namísto fejtónu (15. 1. 1977, 3 s.)

Parodie na tzv. Antichartu a režimní propagandu proti Chartě.

Ludvíkovi Vaculíkovi namísto fejtónu. In: *Československý fejeton/fejton 1976–77*. Uspořádal Ludvík Vaculík. Praha 1977, s. 316-319. Samizdat.

Hostages. *Index on Censorship*, (London), Vol. 6, No. 3, May–June 1977, s. 29-30.

5. Gratulácia (leden 1977, 2 s.)

Věnováno slovenskému historikovi Edo Frišovi k jeho 65. narozeninám.

Za Edo Frišem: Gratulácia. *Listy*, roč. VIII, září 1978, č. 5, s. 49.

6. Pozitivny fejtón (30. 4. 1977, 4 s.)

Ironické pojednání o „pozitivních“ stránkách života v socialismu.

Pozitivny fejtón. In: *Československý fejeton/fejton 1977–78*. Uspořádal Ludvík Vaculík. Praha 1978, s. 18-23. Samizdat.

7. Obnovení pořádku /Příspěvek k typologii reálného socialismu/ (1975–1977, 200 s.)

Analýza procesu tzv. společenské normalizace po porážce reformně komunistického hnutí z roku 1969. Zaměřuje se především na rozbor metod sloužících novému režimu k upevnění moci a konformizaci společnosti.

Názvy kapitol knihy: I. Nepořádek, II. Hlavní články, III. Typování, IV. Vyloučení, V. Informace, VI. Proskribe, VII. Existenční perzekuce, VIII. Civilizované násilí, IX. Policie, X. Výsledky, XI. Sledování, XII. Prohlídka, XIII. Soud, XIV. Rukojmí státu, XV. Vzdělání jako výsada, XVI. Státní lež, XVII. Korupce, XVIII. Adaptace, XIX. Přednosti, XX. V Evropě.

Obnovení pořádku /Příspěvek k typologii reálného socialismu/ Praha, Edice Petlice (sv. 115) 1977, 319 s. Samizdat.

Obnovení pořádku. *Svědectví*, roč. XIV, (1978), č. 56, s. 639-658. Stručný výťah, pořízený redakcí.

Anpassung. *L '76*, (Köln–Frankfurt/M), 1978, Heft 8, s. 32-41. Pod uvedeným názvem zde vyšla XVIII. kapitola knihy – Adaptace.

Nur eine Partei und eine einzige Wahrheit /Die Anpassung ist der wichtigste Faktor der inneren Stabilität des realen Sozialismus/ *Frankfurter Rundschau*, Nr. 133, 24. Juni 1978, s. 14. Pod tímto názvem byla z časopisu *L '76* (Heft Nr. 8) přetištěna XVIII. kapitola knihy – Adaptace.

Le rétablissement de l'ordre /Contribution à la typologie du socialisme réel/ *Libération*, 1978. Výťah z knihy vycházel v pařížském deníku na pokračování. Blíže údaje neznámé.

Obnovení pořádku /Příspěvek k typologii reálného socialismu/ Köln, Index 1979, 207 s. (5. sv. ediční řady Doba). 1. české exilové vydání.

Le rétablissement de l'ordre /Contribution à la typologie du socialisme réel/ Trad. du tchèque par Catherine Fournier. Paris, François Maspero 1979, 213 s. (vol. 355 d'édition Cahiers libres).

Obnovení pořádku /Příspěvek k typologii reálného socialismu/ Praha, Edice Popelnice 1981, 210 s. Samizdat.

Lezioni per il ristabilimento dell'ordine /Contributo alla tipologia del socialismo reale/ Trad. dal cecco di Lesní kámen. Roma, Edizioni e/o 1982,

- 182 s. Vyšlo s autorovou předmlouvou, napsanou pro italské vydání (srv. záz. č. 19), a úvodem Jiřího Pelikána.
- Przywrócenie porz dku /Przyczynek do typologii realnego socjalizmu/* Warszawa, Kwartalnik Polityczny „Krytyka“ i Wydawnictwo „Kr g“ 1982, 88 s. Z cieskiego przet umaczy Pavel Heartmann [Petr Godlewski]. Polský samizdat.
- Obnovení pořádku /Přispěvek k typologii reálného socjalizmu/* London, Rozmluvy (sv. 6) 1984, 222 s. 2. české exilové vydání. Opatřeno autorovou předmlouvou k italskému vydání knihy (srv. záz. č. 19) a doslovem Viléma Prečana.
- The restoration of order /The normalization of Czechoslovakia 1969–1976/* Transl. from the Czech by A. G. Brain. London, Verso 1984, 167 s. Předmluvu pro anglické vydání napsal Zdeněk Mlynář.
- Obnovení pořádku. *Studentské listy*, č. 1, 2 (leden 1990) a č. 3 (únor 1990). Ukázky z knihy byly pořízeny redakcí podle 2. exilového vydání, Rozmluvy 1984.
- Obnovenie poriadku /Prispevok k typológii reálneho socializmu/* Bratislava, Archa 1990, 212 s.
- Obnovení pořádku.* Brno, Atlantis 1990, 208 s.

8. Horská služba (9. 3. 1978, 4 s.)

Fejeton o zkušenosti s Horskou službou.

Horská služba. In: *Československý fejeton/fejton 1977–78.* Uspořádal Ludvík Vaculík. Praha 1978, s. 506-512. Samizdat.

9. Knihy-neknihy /fejeton/ (20. 2. 1979, 4 s.)

Fejeton o samizdatové literatuře.

Knihy-neknihy /fejeton/. *Československý fejeton/fejton 1978–79.* Uspořádal Ludvík Vaculík. Praha 1979, s. 384-389. Samizdat.

Knihy-neknihy. *Listy*, roč. IX, č. 3, červen 1979, s. 10-11.

Home-made Books. *Index on Censorship*, (London), Vol. 8, No. 5, September–October 1979, s. 24-25. Transl. from the Czech by Rosemary James.

Les livres faits à la maison. *L'Alternative*, (Paris), No. 2, janvier–février 1980, s. 38-39.

Bücher-Unbücher. In: *Verfemte Dichter.* Jiří Gruša Hrsg. Köln, Bund-Verlag 1983, s. 17-20. Aus dem Tschechischen von Joachim Bruss.

Knihy-neknihy. In: *Sólo pro psací stroj: Československý fejeton 1976–1979.* Köln, Index 1984, s. 206-210.

Knihy-neknihy. *Bratislava '90*, č. 3, s. 21.

Icke-böcker. In: *Slup på orörligheten*, s. 11-13. Övers. från tjeckiska: Mats Larsson.

10. Společensví strachu (duben 1979, 26 s.)

V roce 1990 M. Šimečka komentoval vznik svého textu takto: „Spoločensví strachu som napísal ako chýbajúcu kapitolu 'Obnovenia poriadku'. Čitatelia ma upozorňovali, že bez analýzy strachu ako rozhodujúceho prvku v našej vtedajšej spoločnosti nie je opis normalizácie úplný. Zčasti som v tejto stati reagoval aj na Havlovu 'Moc bezmocných'.“ Ze závěrečné části stati vyplývá, že byla zamýšlena rovněž jako příspěvek do diskuse, kterou mezi disidenty vyvolal fejeton Ludvíka Vacu-

líka „Poznámky o statečnosti“ z prosince 1978. Šimečkův esej koloval v Československu nejdříve v brožurovém strojopisném vydání.

Společenství strachu. *Listy*, roč. 10, č. 1, únor 1980, s. 36-42. Opatřeno redakčními mezititulky.

Die Gesellschaft der Angst. *Listy* (německá mutace), 1980, Nr. 2, s. 20-24. Redakčně zkráceno.

Společenství strachu. *Svědectví*, roč. XV, (1990), č. 60, s. 673-675. Redakčně zkráceno, vyšly zde jen závěrečné části eseje.

La Communauté de la peur. *L'Alternative*, (Paris), No 4-5, mai-août 1980, s. 65-73.

Community of Fear. *International Journal of Politics*. (New York), Vol. XI, No. 1, Spring 1981, s. 16-38. /Parallel Politics: Essays from Czech and Slovak Samizdat. Ed. by H. G. Skilling and V. Prečan./

La societa della paura. In: *Milan Šimečka – Miroslav Kusý: Il Grande Fratello la Grande Sorella, overro la societa della paura*. Bologna, Centro studi Europa orientale, 1982, s. 34-63. CSEO outprints, no. 15, maggio-giugno 1982. (Srv. záz. č. 16.)

11. [Příteli nejmilejší] (8. 8. 1979, 8 s.)

Dopis Vilému Prečanovi. Obsahuje popis stavu společnosti na konci první dekády normalizace.

Konec jedné epochy? *Listy*, roč. X, č. 1, únor 1980, s. 17-19. Pod uvedeným titulem byla publikována podstatná část dopisu V. Prečanovi.

12. Prvý rozhovor s druhou generací (asi 1979, 15 s.) Spoluautor: Miroslav Kusý.

Z textu není patrné, zda šlo o skutečný, či fiktivní rozhovor s příslušníky mladé generace. Rozhovor o úloze nezávislé kritiky a postavení disidentů v československé společnosti je koncipován jako úvod ke knize *Velký Brat a Velká Sestra*.

Prvý rozhovor s druhou generací. In: *Miroslav Kusý – Milan Šimečka: Velký Brat a Velká Sestra /O strate skutočnosti v ideológii reálneho socializmu/* Bratislava, Edice Petlice (sv. 212) jar 1980, s. 2-19. Samizdat.

Prvý rozhovor s druhou generací. *Premeny*, (New York), roč. 18, 1981, č. 3, s. 49-57.

Prvý rozhovor s druhou generací. In: *Dr. Miroslav Kusý – Dr. Milan Šimečka: Európska skúsenosť s reálnym socializmom*. New York-Toronto, Naše snahy (sv. 5) jún 1984, s. 5-17.

Dialogues with the Young Generation. *Cross Currents: A Yearbook of Central European Culture*, Nr. 6. Ed. by Ladislav Matejka. Ann Arbor, University of Michigan 1987, s. 249-274. Pod uvedeným názvem vyšel společně s Druhým rozhovorem s druhou generací těchže autorů.

13. Druhý rozhovor s druhou generací (asi 1979, 18 s.) Spoluautor: Miroslav Kusý.

Z textu není patrné, zda šlo o skutečný, či fiktivní rozhovor s příslušníky mladé generace. Rozhovor o možnosti přeměny vládnoucího politického systému a vypracování obecně přijatelného společenského programu je koncipován jako doslov ke knize *Velký Brat a Velká Sestra*.

Druhý rozhovor s druhou generací. In: *Miroslav Kusý – Milan Šimečka: Velký Brat a Velká Sestra /O strate skutočnosti v ideológii reálneho socializmu/* Bratislava, Edice Petlice (sv. 212) jar 1980. Samizdat.

Druhý rozhovor s druhou generáciou. In: *Dr. Miroslav Kusý – Dr. Milan Šimečka: Európska skúsenosť s reálnym socializmom*. New York–Toronto, Naše snahy (sv.5) jún 1984, s. 183-199.

Dialogues with the Young Generation. *Cross Currents: A Yearbook of Central European Culture*, Nr. 6. Ed. by Ladislav Matejka. Ann Arbor. University of Michigan 1987, s. 249-274. Pod uvedeným názvom vyšiel spoločne s Prvým rozhovorom s druhou generáciou týchže autorů.

14. Prospěch z pádu (asi 1979, 12 s.)

Esej o významu spoločenskovedného poznání a jeho vzťahu k ideológii.

Prospěch z pádu. In: *Miroslav Kusý – Milan Šimečka: Velký Brat a Velká Sestra 10 strate skutočnosti v ideológii reálneho socializmu!* Bratislava, Edice Petlice (sv. 212) jar 1980, s. 20-34. Samizdat.

Prospěch z pádu. In: *Dr. Miroslav Kusý – Dr. Miroslav Šimečka: Európska skúsenosť s reálnym socializmom*. New York–Toronto, Naše snahy (sv. 5) jún 1984, s. 19-29.

15. Ztráta skutečnosti (asi 1979, 108 s.)

Politicko-historická studie o vývoji socializmu jako ideologie a politického systému, zejména v Sovětském Svazu. Názvy kapitol: Víry a pochybnosti, Od utopie k diktatuře, Ze Západu na Východ, Ruská ideologie, Tržiště diktatur, Stať, Z Východu na Západ, Ústup od ideálů, Pokusy o reformu, Konfrontace.

Ztráta skutečnosti. In: *Miroslav Kusý – Milan Šimečka: Velký Brat a Velká Sestra 10 strate skutočnosti v ideológii reálneho socializmu!* Bratislava, Edice Petlice (sv. 212) jar 1980, s. 153-279 (samizdat).

Ztráta skutečnosti. Praha, Edice Popelnice, 1981, 150 s. Samizdat.

Zapadnyje levye i ruskaja revolucija. *Problemy vostočnoj Evropy*, No. 5-6. Ed. by Frantisek Silnitsky and Larisa Silnitska. New York, Chalidze Publications 1982, s. 120-135. Pod uvedeným titulom zde byla publikována podstatná část kapitol Ze Západu na Východ a Ruská ideologie.

Od utopie k diktatuře. *Listy*, roč. XIII, č. 2, duben 1983, s. 3-5. Pod tímto názvem byla publikována část kapitol Od utopie k diktatuře a Víry a pochybnosti.

Ztráta skutečnosti. In: *Dr. Miroslav Kusý – Dr. Milan Šimečka: Európska skúsenosť s reálnym socializmom*. New York–Toronto, Naše snahy (sv. 5) jún 1984, s. 101-182.

16. Miroslav Kusý – Milan Šimečka: Velký Brat a Velká Sestra 10 strate skutočnosti v ideológii reálneho socializmu!

Bratislava, Edice Petlice (sv. 212) jar 1980, 301 s. Samizdat. Kniha obsahuje texty M. Šimečky Prospěch z pádu a Ztráta skutečnosti, dále První rozhovor s druhou generací a Druhý rozhovor s druhou generací, které realizoval M. Šimečka společně s M. Kusým, a stať M. Kusého Kozoturiáda. (Srv. záz. č. 12, 13, 14, 15.)

Milan Šimečka – Miroslav Kusý: Il Grande Fratello è la Grande Sorella, ovvero la società della paura. Bologna, Centro studi Europa orientale 1982, 93 s. CSEO outprints, no. 15, maggio–giugno 1982. Kniha obsahuje texty M. Šimečky La società della paura (Společenství strachu – srv. záz. č. 10)

a il soico rovinoso della responsabilita totale (Dračí setba totální odpovědnosti – srv. záz. č. 20). Obsah není totožný s obsahem samizdatové knihy M. Kusého a M. Šimečky *Velký Brat a Velká Sestra: o strate skutočnosti v ideologii reálného socialismu*.

Dr. Miroslav Kusý – Dr. Milan Šimečka: Európska skúsenosť s reálnym socializmom. New York–Toronto, Naše snahy (sv. 5) jún 1984, 256 s. Exilové vydání samizdatové publikace *Velký Brat a Velká Sestra*, rozšířené o přílohy. Obsahuje navíc Šimečkův List z vězení z 20. 11. 1981 (srv. záz. č. 24), dále stať M. Kusého Augiášov chliev reálneho socialismu a jeho List do väzenia M. Šimečkovi z 28. 2. 1982, Namiesto doslovu Viléma Prečana a stručnou biografii obou autorů knihy.

17. **Být ve vězení** (23. 10. 1979 až 1. pol. 1980, 4 s.)

Úvaha o vězeňské zkušenosti a politických procesech s disidenty. Psáno pro samizdatový sborník *Nad procesem*.

Být ve vězení. In: *Nad procesem*. Praha, Edice Petlice (sv. 213) 1980, s. 49-57.

Být ve vězení. *Listy*, roč. X, č. 3-4, červenec 1980, s. 102-103.

Být ve vězení. *Svědectví*, roč. XVII, č. 65, (1981), s. 41-45.

Být ve vězení. *Kontakt*, (Bratislava), č. 4, 30. 12. 1981. Samizdat.

Být ve vězení. In: *Milan Šimečka: Dopisy z vězení*. I. díl. Praha 1982. Samizdat.

Im Gefängnis sein. In: *Verfemte Dichter*. Jirí Gruša Hrsg. Köln, Bund-Verlag 1983, s. 26-30. Aus dem Tschechischen von Joachim Bruss.

Att sitta i fängelse. In: *Slut på orörligheten*, s. 18-21. Övers. från tjeckiska: Mats Larsson.

18. **[Příteli nejmilejší]** (8. 9. 1980, 20 s.)

Dopis Vilému Prečanovi. Obsahuje úvahy o stavu československé společnosti, emigraci a vývoji v Polsku po vystoupení odborového hnutí Solidarita.

[Příteli nejmilejší]. *Listy*, roč. XIII, č. 3 (Čtení na léto), červen 1983, s. 119-121. Dopis byl v poněkud zkrácené podobě zařazen na úvod redakcí pořizovaného výboru „Z dopisů z vězení“ M. Šimečky (srv. záz. č. 24).

19. **[Předmluva k italskému vydání Obnovení pořádku]** (září 1980, 11 s.)

Předmluva k italskému vydání *Obnovení pořádku*. *Svědectví*, roč. XVI, č. 65, (1981), s. 47-52 (exil). Předmluva byla kromě italského vydání *Lezioni per il ristabilimento dell'ordine* (Roma, Edizione e/o 1982, s. 9-17) zařazena také do 2. exilového českého vydání *Obnovení pořádku* (London, Rozmluvy 1984, s. 205-213). (Srv. záz. č. 7.)

20. **Československé Polsko, polské Československo?** (poč. prosince 1980, 12 s.)

Esej pojednává v obecnějších souvislostech o vývoji v Polsku po vystoupení odborového hnutí Solidarita a nabízí srovnání s československými událostmi v roce 1968

Dračí setba totální odpovědnosti. *Svědectví*, roč. XVI, č. 63, (1981), s. 438-442. Pod tímto redakčním titulem vyšla podstatná část původně samizdatového textu.

Pologne tchécoslovaque ou Tchécoslovaquie polonaise? *L'Alternative*, (Paris), No. 9, mars-avril 1981, s. 20-23.

Poland – What the neighbours think: A Czech view. *Index on Censorship*, (London), Vol. 10, No. 3, June 1981, s. 4-8.

Il solco rovinoso della responsabilita totale. In: *Milan Šimečka – Miroslav Kusý: Il Grande Fratello è la Grande Sorella, ovvero la società della paura*. Bologna, Centro studi Europa orientale 1982, s. 82-93. CSEO outprints, no. 15, maggio-giugno 1982. (Srv. záz. č. 16.)

21. H. G. Skillingovi k sedmdesátinám (vánoce 1980, 6 s.)

K sedmdesátinám: Fejeton k 70. narozeninám H. G. Skillinga. *Listy*, roč. XII, č. 1, únor 1982, s. 41-42.

22. [Za Lacom Kalinom] (6. 1. 1981, 2 s.)

Nekrolog za slovenského humoristu Ladislava Kalinu, který zemřel 3. 1. 1981 v mnichovské emigraci. Šimečkův text byl čten na Kalinově pohřbu.

23. Nichts zum Lachen (únor 1981, 7 s.)

Portrét slovenského humoristy Ladislava Kaliny. Napsán byl po Kalinově úmrtí v emigraci v Mnichově.

Nichts zum Lachen. *Listy*, roč. XI, č. 3-4, červenec 1981, s. 57-60.

24. [Milý příteli] (3. 3. 1981, 8 s.)

Dopis Erazimu Kohákoví. Obsahuje úvahy o potřebě mezilidské tolerance, historii a různých způsobech filozofování.

Dopis Erazimu Kohákoví. *Svědectví*, roč. XVII, č. 65, (1981), s. 47-52.

25. [Milý Ludvíku] (zima nebo jaro 1981, 8 s.)

Dopis Ludvíkovi Vaculíkovi recenzuje jeho deníkový román *Český snář*.

Nad Českým snářem. *Svědectví*, roč. XVI, č. 64, (1981), s. 812-816. Pod tímto redakčním titulem byl publikován Šimečkův dopis L. Vaculíkovi.

26. Dopisy z vězení (květen 1981 – květen 1982)

Milan Šimečka byl v souvislosti s akcí Státní bezpečnosti, známou jako „aféra s francouzským kamionem“, vzat 6. 5. 1981 do vazby a spolu s dalšími sedmi disidenty obviněn z podvrácení republiky. Propuštěn byl bez soudu 27. 5. 1982.

Vě vězení napsal M. Šimečka svým nejbližším více než čtyřicet dopisů. Některé z nich byly zabaveny Státní bezpečností. Dopisy, které se podařilo doručit adresátům, byly v různé formě vydávány v samizdatu. Za nejautentičtější verzi lze pokládat dvousvazkové vydání z ledna a března 1982.

Dopisy z vězení. I. díl. Praha, leden 1982, 37 s. Samizdat. Obsahuje dopisy č. 18 – 21 (z listopadu a prosince 1981), Šimečkův text *Být ve vězení*, zařazený namísto předmluvy (srv. záz. č. 17), a dopis Miroslava Kusého prezidentu republiky Gustávu Husákovi, datovaný 31. 12. 1981.

Dopisy z vězení. II. díl. Praha, březen 1982, 74 s. Samizdat. Obsahuje dopisy č. 23 – 30 (z prosince 1981 až února 1982) a Kusého Dopis do kriminálu.

Z dopisů z vězení. *Listy*, roč. XIII, č. 3 (Čtení na léto), červen 1983, s. 119-140. Redakční pořizovaný výbor obsahuje dopis ze 17. 10. 1981 (nikde nečíslo-

vaný) a dopisy, resp. jejich úryvky z ledna až března 1982 (č. 25 – 33). Na úvod výboru je zařazena podstatná část Šimečkova dopisu Vilému Prečanovi z 8. 9. 1980 (srv. záz. č. 18).

List z väzenia. In: *Dr. Miroslav Kusý – Dr. Milan Šimečka: Európska skúsenosť s reálnym socializmom*. New York–Toronto, Naše snahy (sv. 5) jún 1984, s. 239-243. Jde o dopis z 20. 11. 1981. (Srv. záz. č. 16.)

27. Dopisy o povaze skutečnosti (leden – květen 1982, 65 s.)

Filozofický traktát, napsaný v posledních měsících pobytu ve vězení, se dotýká ústředních otázek lidského poznání, komunikace smyslu lidské existence ve světě.

Dopisy o povaze skutečnosti. Praha, Edice Petlice (sv. 254) 1982, 100 s. Samizdat. Na konci celého textu, rozděleného na části I–X, je poznámka „Věznice MS č. 1, Praha Ruzyň“ s vročením „květen 1982“. Součástí publikace je rovněž stručná předmluva, kterou Šimečka připsal v srpnu 1982.

28. Americké kalhoty /fejeton/ (červen 1982, 4 s.)

Banální příhoda nakupování v Tuzexu je podnětem k zamyšlení nad dějinným údělem Ruska.

Americké kalhoty /fejeton/. *Obsah*, září 1982. Samizdat.

Americké kalhoty. In: *Z Obsahu 1982*. Praha, Edice Petlice (sv. 275) 1983, s. 551-558. Samizdat.

Americké kalhoty /fejeton/. *Listy*, roč. XIII, č. 1, únor 1983, s. 14-15.

I calzoni americani. *L'Ottavo Giorno*, (Milano), anno II, no. 5, dicembre 1983, s. 56-58.

Amerikanska iångbyxor. In: *Utan tillstånd från Prag*. Stockholm 1983.

Americké kalhoty /fejeton/. *Listy*, roč. XX, č. 1, únor 1990, s. 103.

Amerikanska iångbyxor. In: *Slut på orörligheten*, s. 14-16. Övers. från tjeckiska: Pavla Slavičková.

29. [Dopis redakci časopisu Obsah] (1. 9. 1982, 9 s.)

Dopis recenzuje první ročník časopisu *Obsah*.

[Dopis redakci časopisu *Obsah*]. *Obsah*, září 1982. Samizdat.

30. Svět s utopiemi, nebo bez nich? /Příspěvek pro Colston Symposium 1983: Utopias Unlimited/ (říjen 1982, 13 s.)

Esej o roli sociálních utopií v lidských dějinách. Autorská pozn.: „Tato přednáška je věnována dr. Vilému Prečanovi, který žije v Hannoveru a jehož přátelství pro mě uskutečnilo utopii o jedné Evropě.“

Svět s utopiemi, nebo bez nich? /Příspěvek pro Colston Symposium 1983:

Utopias Unlimited/. *Kritický sborník*, Praha 1984, sv. 1, s. 36-45. Samizdat.

Na Šimečkův esej reagovala kritická stať Utopie jako zkušenost /Několik poznámek k článku M. Šimečky v KS 1/84/, která byla pod pseudonymem Konstantin otištěna v *Kritickém sborníku*, Praha 1984, sv. 3, s. 70-78. *Tamtéž*, s. 78-80 byla publikována Šimečkova odpověď Pořád se stává... (srv. záz. č. 55).

Svět s utopiemi, nebo bez nich? *Studie*, (Křesťanská akademie v Římě), č. 92, II/1984, s. 135-142.

- A World with Utopias or without Them? In: *Utopias*. Ed. by Peter Alexandr and Roger Gill. London, Gerald Duckworth & Co. 1984, s. 169-178.
- A World with Utopias or without Them? In: *Cross Currents: A Yearbook of Central European Culture*, Nr. 3. Ed. by Ladislav Matejka and Benjamin Stolz. Ann Arbor, University of Michigan 1984, s. 21-28.
- Svět s utopiemi, nebo bez nich? *Kmen*, (Praha), 1990, č. 7, s. 1 a 4.

31. Zpráva o kaluži (listopad 1982, 3 s.)

Recenze knihy slovenského spisovatele Rudolfa Slobody *Rozum*.

Zpráva o kaluži. *Obsah*, listopad 1982. Samizdat.

Zpráva o kaluži. *Obrys*, roč. 3, č. 1, březen 1983, s. 20.

Zpráva o kaluži. In: *Z Obsahu 1982*. Praha, Edice Petlice (sv. 275) 1983, s. 542-546. Samizdat.

32. Lítost za divadlem (listopad 1982, 1 s.)

Fejeton o divadelní hře Pavla Kohouta *Marie zápasí s anděly*.

Lítost za divadlem. *Obsah*, listopad 1982. Samizdat.

Lítost za divadlem. *Obrys*, roč. 3, č. 1, březen 1983, s. 20.

33. [Ladislavu Kalinovi] (listopad nebo prosinec 1982, 6 s.)

Recenze exilové knihy politických vtípů slovenského humoristy Ladislava Kaliny.

O publikování textu není nic známo.

34. Černé díry /K proměněm dějinné paměti/ (podzim 1982, 8 s.)

Úvaha o přetržitosti československých dějin a jejich falšování.

De svarta hålen. Om historieminnets förändringar. *Ord och Bild*, (Švédsko), 1983, nr. 4, s. 20-28.

Black Holes: Concerning the Metamorphoses of Historical Memory. *Kosmas: Journal of Czechoslovak and Central European Studies*, (London), Vol. 3 and 4, No. 2 and 1, Winter 1984/Summer 1985, s. 23-28. Transl. from the Czech by Erazim Kohák.

Black holes. *Index on Censorship*, (London), Vol. 17, No. 5, May 1988, s. 52-54.

35. Chvála menného registra /Jozefu Jablonickému k päťdesiatym narodeninám/ (prosinec 1982, 5 s.)

Úvaha o Slovenském národním povstání a jeho historické reflexi.

Chvála menného registra /Jozefu Jablonickému k päťdesiatym narodeninám/. *Listy*, roč. XIII, č. 4, červenec 1983, s. 45-46.

Chvála menného registra. *Premeny*, (New York), roč. 20, 1983, č. 3, s. 50-53.

36. Stížnost na dobu (únor 1983, 6 s.)

Fejeton o Voskovci a Werichovi a bídě českých dějin.

Stížnost na dobu. *Obsah*, březen 1983. Samizdat.

Stížnost na dobu. *Obrys*, roč. 3, č. 2, červen 1983, s. 3. Stížnost na dobu. *Listy*, roč. XIII, č. 4, červenec 1983, s. 69-71.

37. Válka je vůl /Příspěvek na Světové shromáždění za mír a život, proti jaderné válce v Praze, který s největší pravděpodobností nebude přednesen/ (březen 1983, 17 s.)

Esej o otázkách války a míru v době ideologické konfrontace velmocí a předpokladech politiky dětente, o protiválečném hnutí na Západě a vztahu čs. nezávislých iniciativ k němu.

Om fredsrörelsen i öst och väst. *Dagens nyheter*, (Stockholm), 21. 6. 1983 (Jag oroas av den tysta majoriteten), 24. 6. 1983 (Falsk bild av sovjetisk aggression), 28. 6. 1983 („Väst har det största ansvaret“). Övers. från engelska: Jan Stolpe. Esej byl rozdělen do tří pokračování, z nichž každé nese samostatný podtitul.

Válka je vůl. *Kontakt*, (Bratislava), č. 6, 1. 7. 1983. Samizdat.

Delingen af verden har ogsaa delt sproget. *Information*, (København), 4. juli 1983.

Why We're Not Marching: The silent voices of Eastern Europe. *The Nation*, 1983, July 9-16, s. 43-48.

Kom og forsok noe slikt i landet vart – fredsjenter! Dere ville aldri fatt vite hva som traff dere! *Morgenbladet*, (København), 5. august 1983. Vestens demokratier kan ta seg av sine vanlige dodeliges behov uten a fa sosiale hateksplosjoner. *Morgenbladet*, (København), 8. august 1983. Esej byl rozdělen do dvou pokračování, z nichž každé nese samostatný titul.

La guerra è una stronzata. *L'Ottavo Giorno*, (Milano), anno II, no. 5, dicembre 1983. Transl. dalla cecco di Gianlorenzo Pacini.

Wenn es im Osten bebt: Gedanken über die veränderten Ursachen eines möglichen Krieges. *Süddeutsche Zeitung /SZ am Wochenende: Feuilleton-Beilage der Süddeutschen Zeitung/*, Nr. 41, 18./19. Februar 1984. Aus dem Tschechischen von Ursula Steyer. Redakčně zkráceno.

38. Jeden statečný (asi duben 1983, 3 s.)

Recenze amerického filmu *Brubaker*.

Jeden statečný. *Obsah*, duben 1983. Samizdat.

Jeden statečný. In: *Z Obsahu 1983*. Praha, Edice Petlice (sv. 296) 1984, s. 530-534.

39. V piatek popoludní (květen 1983, 5 s.)

Fejton o páteční rubrice „příběhů ze života“ v bratislavském *Večerníku*.

V piatek popoludní. *Obsah*, květen 1983. Samizdat.

V piatek popoludní. *Obrys*, roč. 3, č. 3, září 1983, s. 3-4.

40. O přesahování (asi červen 1983, 3 s.)

Fejton o tom, zda má smysl klást si „životní“ otázky.

O přesahování. *Obsah*, červen 1983. Samizdat. Publikováno společně s fejtony O výstavě a O odchodu do světa pod souhrnným titulem *Ze sloupků*, které bych rád psal do Literárek, kdyby nějaké byly.

O přesahování. *Kruhová obrana*, s. 30-32.

41. O výstavě (asi červen 1983, 3 s.)

Fejton o velkých projektech budoucnosti a obyčejném lidském životě.

O výstavě. *Obsah*, červen 1983. Samizdat. Publikováno společně s fejtony O přesahování a O odchodu do světa pod souhrnným titulem Ze sloupků, které bych rád psal do Literárek, kdyby nějaké byly.

O výstavě. *Obrys*, roč. 4, č. 4, prosinec 1984, s. 21-22.

O výstavě. *Kruhová obrana*, s. 17-20.

42. O odchodu do světa (asi červen 1983, 3s.)

Fejton o emigraci.

O odchodu do světa. *Obsah*, červen 1983. Samizdat. Publikováno společně s fejtony O přesahování a O výstavě pod souhrnným titulem Ze sloupků, které bych rád psal do Literárek, kdyby nějaké byly.

O odchodu do světa /Ze sloupků, které bych rád psal do Literárek, kdyby nějaké byly/. *Obrys*, roč. 3, č. 3, září 1983, s. 16.

O odchodu do světa. *Listy*, roč. XIV, č. 4, červenec 1984, s. 33-34.

O odchodu do světa. In: *Z Obsahu 1983*. Edice Petlice (sv. 296) 1984, s. 561-566. Samizdat.

O odchodech do světa. *Kruhová obrana*, s. 72-74.

Ze sloupků, které bych rád psal do Literárek, kdyby nějaké byly. *Obsah*, červen 1983. Samizdat. Pod tímto titulem jsou zahrnuty tři samostatné fejtony: O přesahování, O výstavě a O odchodu do světa.

43. Drtinovy paměti (asi léto 1983, 8 s.)

Úvaha nad knihou vzpomínek českého politika Prokopa Drtiny *Československo, můj osud*.

Drtinovy paměti. *Obsah*, září 1983. Samizdat.

44. O zápečnictví /Miroslavu Zikmundovi/ (asi září nebo říjen 1983, 3 s.)

Fejton o cestování a domově.

O zápečnictví /Miroslavu Zikmundovi/. *Listy*, roč. XIV, č. 1, únor 1984, s. 60.

O zápečnictví. *Kruhová obrana*, s. 97-100.

45. A přeče se točí... (říjen 1983, 5 s.)

Recenze slovenského filmu *Pásla kone na betone*.

A přeče se točí... *Obsah*, říjen 1983. Samizdat.

A přeče se točí... *Obrys*, roč. 3, č. 4, prosinec 1983, s. 23-24.

46. Rovnováha (listopad 1983, 11 s.)

Sci-fi povídka, konfrontující absurditu ideologicky motivovaných válečných plánů s obyčejným lidským životem.

Tento Šimečkův text existuje ve dvou verzích. 1. verze nese titul Balada o rovnováze /sci-fi o dvou částech/ a byla napsána v říjnu 1983. 2. verze, kterou lze považovat za definitivní, vznikla v listopadu 1983 po úpravě původního textu Jiřím Grušou a následné autorizaci. Obě verze se podstatně neliší. V dubnu 1990 napsal autor Perex k povídce Balada o rovnováhe.

1. verze:

Balada o rovnováze /Sci-fi o dvou částech/. *Obsah*, listopad 1983. Samizdat.

Balada o rovnováze /Sci-fi o dvou částech/. *Právo lidu*, (München), 1984, č. 2.
Balada o rovnováze /Sci-fi o dvou částech/. In: *Z Obsahu 1983*. Praha, Edice
Petlice (sv. 296) 1984, s. 297-313. Samizdat.

Balladen om jämvikt /Science fictionberättelse i två delar/. In: *Slut på orör-
ligheten*, s. 22-29. Övers. från tjeckiska: Eva Strömberg Krantz.

2. verze:

Rovnováha. *Listy*, roč. XIV, č. 3 (Čtení na léto), květen 1984, s. 170-172.

Equilibrio. *Lettera internazionale* (italská mutace), Anno 1, No. 2, Autunno
1984 /ottobre-dicembre/, s. 70-72.

L'équilibre des forces. *Lettre internationale*, (Paris), No. 3, hiver 1984-85,
s. 54-61. Trad. du tchèque par Claudia Ancelot.

Jämvikt. *Agora*, (Stockholm), 1986, nr. 1. s. 7-9.

Gleichgewicht. *Kontinent*, (Stuttgart-Bonn), Nr. 37, Jrg. 12, Heft 2, April-
Mai-Juni 1986, s. 71-76. Aus dem Tschechischen von Joachim Bruss.

Balance. *Fredag*, (København), nr. 8, arg. 2, 1986, s. 79-83.

Balance. *End: Journal of European nuclear disarmament*, (London), Issue 27,
May-June 1987, s. 23-25. Transl. from the Czech by A. G. Brain.

Jämvikt. *Pax*, (Švédsko), 1987, nr. 8, s. 8-9.

47. Interview s Milanem Šimečkou (listopad 1983, 22 s.)

Rozhovor věnovaný knize G. Orwella *1984*, systémové analýze reálného socialismu a některým
aspektům života v socialistickém Československu. Přináší rovněž Šimečkovy úvahy o tom, co je
politika. Rozhovor s M. Šimečkou vedla Jana Danielová telefonicky z Holandska.

'Wij begraven hier voortdurend het verleden. Maar het blijft de kop opsteken.'
De Groene Amsterdammer, jaarg. 107, nr. 46, 16 november 1983, s. 17 a 20.

V holandštině publikovaný text je zkráceným zněním magnetofonového zá-
znamu rozhovoru. Přeložila a úvodním komentářem opatřila J. Danielová.

48. Zatracené dějiny /Několik poznámek ke IV. dílu Paměti Václava Černého/ (prosinec 1983, 8 s.)

IV. díl *Paměti V. Černého* vyvolal mezi nezávislými československými intelektuály obsáhlou pole-
miku, již se svou úvahou zúčastnil také M. Šimečka. Výsledky diskuse byly shrnuty v sam-
izdatovém sborníku *Nad IV. dílem Paměti Václava Černého (Ohlasy, recenze, úvahy)*, který vyšel
v roce 1984 v Praze jako svazek Sociální edice.

Zatracené dějiny /Několik poznámek ke IV. dílu Paměti Václava Černého/.
Obsah, prosinec 1982. Samizdat.

Zatracené dějiny. *Listy*, roč. XIV, č. 1, únor 1984, s. 25-27.

Zatracené dějiny /Václav Černý: Paměti IV. Vyd. nakl. 68 Publishers v Toron-
tě. Str. 604, Cena 13, 50 kan. dol./ *Obrys*, roč. 4, č. 1, březen 1984, s. 18-20.

Na zde uveřejněnou Šimečkovu recenzi kriticky reagoval prof. Karel Máchá
článkem Riziko skutečné a předstírané, otištěným v *Národní politice*
v květnu 1984 v Mnichově. K tématu se vyslovil rovněž J. Jelinek v dopise
adresovaném M. Šimečkovi a znovu M. Šimečka v odpovědi na tento dopis
(Dva dopisy. *Obrys*, březen 1984, s. 15-16. – srv. záz. č. 52).

Zatracené dějiny. In: *Nad IV. dílem Paměti Václava Černého (Ohlasy, recenze,
úvahy)*. Praha, Sociální edice 1984, s. 29-38. Samizdat.

49. **Náš soudruh, Winston Smith /Československý doslov k románu George Orwella „1984“/** (1981–1983, s přerušením jednoho roku a tří týdnů, 103 s.)

Šimečkův doslov má charakter samostatného eseje, jehož myšlenkovou osou je konfrontace Orwellovy vize se zkušeností reálného socialismu. Kapitoly eseje: I. M ů j soudruh, Winston Smith, II. Podobnosti, III. Eric Blair a George Orwell, IV. Hledání pravdy, hledání minulosti, V. Angsoc a pod., VI. Kniha, VII. Ideopolicie, VIII. Proměna, IX. Newspeak, X. Proč?

Náš soudruh, Winston Smith /Československý doslov k románu George Orwella „1984“/ Praha, Edice Petlice (sv. 274) 1983, 157 s.

Náš soudruh, Winston Smith. *Svědectví*, roč. XVIII, č. 70-71, (1983), s. 249-268. Otištěny kapitoly č. I, II, IV a X.

Náš soudruh, Winston Smith. *Listy*, roč. XIII, č. 6, prosinec 1983, s. 56-58. Publikována II. kapitola eseje.

Náš soudruh, Winston Smith /Československý doslov k románu George Orwella „1984“/ Jako doslov v knize *George Orwell: 1984*. Köln, Index (ve spolupráci se Svědectvím) 1984, s. 257-324.

Vår kamrat Winston Smith /Att läsa „1984“ i Östeuropat Stockholm, Askelin & Hägglund 1984, 110 s. Övers. från tjeckiska: Sven B. Svensson.

A Czech Winston Smith. *Index on Censorship*, (London), Vol. 13, No. 1, February 1984, s. 6-10. Zde publikovaný text odpovídá prvním dvěma kapitolám eseje.

Den feberhede forklaring pa Orwells gadefulde vaerk. *Information*, (København), 28 juni 1984. Det er herligat afskaffeord... *Information*, (København), 5 juli 1984. Dánský překlad podstatné části eseje byl pořízen ze švédského vydání a vyšel zde ve dvou pokračováních, z nichž každé nese samostatný titul.

A la recherche du passé, à la recherche de la verité. *L'Autre Europe*, (Paris), No. 2, 1984, s. 62-67. Trad. du tchèque par Elizabeth Gaspard. Překlad IV. části eseje.

Mon camarade Winston Smith. *Lettre internationale*, No. 1, été 1984, s. 12-20. Výtah z eseje byl pořízen pravděpodobně redakcí.

Il mio compagno Winston Smith. *Lettera internazionale* (italská mutace), Anno 1, No. 2, Estate 1984, s. 5-11. Výtah z eseje byl zřejmě převzat z francouzské verze časopisu.

Unser Genosse Winston Smith /Tschechoslowakisches Nachwort zum Roman „1984“ von George Orwell/ In: *Macht und Gewalt in der Politik und Literatur des 20. Jahrhunderts*. Graz-Wien, Hermann Böhlau Nachf. GmbH 1985, s. 292-362. Úryvky z textu čel v zastoupení autora Pavel Kohout na přednáškovém fóru uspořádaném v rámci Wiener Festwochen v květnu 1984.

Náš soudruh Winston Smith. *Kultúrny život*, 1990, č. 18 – 30. Otiskováno na pokračování.

Náš soudruh Winston Smith /Československý doslov k románu George Orwella „1984“/ In: *George Orwell: 1984*. Praha, Naše vojsko 1991, s. 207-268.

50. **O kružích v písku /Fonxlovi, německému kamarádovi z dětství/** (asi leden 1984, 4 s.)

Fejeton o vztahu osobní historie jedince a globálních dějinných událostí.

Kruhy v písku. *Obsah*, leden 1984. Samizdat.

Kruhy v písku. In: *Z Obsahu 1984*. Praha, Edice Petlice (sv. 321) 1985, s. 549-556. Samizdat.

O kruzích v písku. *Kruhová obrana*, s. 9-12.

51. **Dopis Lojzovi** (březen 1984, 4 s.)

Fiktivní dopis Danny Smiřického z Kanady Aloisu Mutoňovi na Slovensko (jedná se o literární postavy Josefa Škvoreckého). K textu je připojeno věnování: „Josefu Škvoreckému, kterého znám jenom z jeho knih, k narozeninám.“

Dopis Lojzovi. In: *Danny je náš! Sborník na počest šedesátých narozenin Josefa Škvoreckého*. Úspřádal Alexandr Kliment. Praha, Edice Petlice (sv. 291) 1984, s. 134-137. Samizdat.

52. **Zlehčování /Understatement/ Evropy** (březen 1984, 20 s.)

Esej rozebírá fenomén ideologicky zatíženého výkladu světa a jeho důsledky pro vztah Východ – Západ.

O publikování textu není nic známo. Autor esej později přepracoval a novou verzi nazval Místo v dějinách (srv. záz. č. 54).

53. **Ubohost bezmocných** (asi duben 1984, 6 s.)

Recenze knihy Roye Medvěděva *Všichni Stalinovi muži* s ukázkami z textu.

Ubohost bezmocných. *Obsah*, duben 1984. Samizdat.

Ubohost bezmocných. *Listy*, roč. XIV, č. 4, červenec 1984, s. 5-6.

54. **[Milý příteli]** (duben 1984; 3 s.)

Odpověď do Bavorska Josefu Jelínkovi na dopis z března 1984. Korespondence se týkala sporu kolem IV. dílu *Paměti* Václava Černého.

(Srv. záz. č. 46.)

Dva dopisy. *Obrys*, roč. 4, č. 2, červen 1984, s. 15-16. Pod tímto názvem byl zveřejněn dopis Josefa Jelínka M. Šimečkovi a Šimečkova odpověď.

55. **Tajný autor** (květen 1984, 8 s.)

Recenze knihy esejů Jana Vladislava *Malé morality*.

Tajný autor. *Obsah*, červen 1984. Samizdat.

Tajný autor. *Listy*, roč. XIV, č. 5, říjen 1984, s. 66-68.

Tajný autor. In: *Z Obsahu 1984*. Praha, Edice Petlice (sv. 321) 1985, s. 423-427. Samizdat.

56. **Místo v dějinách...** (asi květen 1984, 17 s.)

Autorem přepracovaná verze esej Zlehčování /Understatement/ Evropy z března 1984.

(Srv. záz. č. 50.)

O publikování textu není nic známo.

57. **Pořád se stává...** (asi 1. pol. 1984, 3 s.)

Odpověď na Konstantinovu polemiku s esejem M. Šimečky Svět s utopiemi, nebo bez nich?

(Srv. záz. č. 28.)

Pořád se stává... *Kritický sborník*, 1984, sv. 3, s. 78-80. Samizdat.

58. Jiná civilizace? (září 1984, 7 s.)

Podnětem k napsání eseje byla stať Milana Kundery Tragedie střední Evropy. Šimečka polemizuje především s Kunderovou tezí, že Evropa a Rusko tvoří dvě zásadně odlišné civilizace.

Jiná civilizace? *Obsah*, září 1984. Samizdat.

Jiná civilizace? *Listy*, roč. XIV, č. 6, prosinec 1986, s. 27-29.

Jiná civilizace? *Svědectví*, roč. XIX, č. 74, (1985), s. 350-356.

Another civilisation? An other civilisation? *East European Reporter*, (London), Vol. 1, 1985, No. 2, s. 37-39. Transl. from the Czech by A. G. Brain. Šimečkův esej vzbudil na stránkách časopisu polemiku, do níž zasáhl Mihály Vajda (Who Excluded Russia from Europe? *East European Reporter*, Vol. 1, 1985, No. 4, s. 45-49.) a Jane Mellorová (Russia and Europe: A Reply to Milan Šimečka. *Tamtéž*, s. 50-51.) Odpověď M. Šimečky Which way back to Europe? (Jak se vrátit do Evropy?) z prosince 1986 byla publikována v *East European Reporter*, Vol. 2, 1987, No. 3, s. 51-52. (Srv. záz. č. 94.) Celá polemika byla znovu přetištěna ve sborníku *In Search of Central Europe*, Cambridge 1989, s. 157-182.

En anaan civilisation. *Folket i Bild*, (Švédsko), 1985, nr. 1, s. 16-20.

Une autre civilisation? *L'Autre Europe*, No. 6, 1985, s. 82-86.

Drugačna civilizacija? Druga civilizacija? *Mladina*, (Ljubljana), številka 6/14, februarja 1986, s. 26-28.

Another civilisation? An other civilisation? In: *In Search of Central Europe*. Ed. by George Schöpflin & Nancy Wood. Cambridge, Polity Press 1989, s. 157-162. Tamtéž byly z časopisu *East European Reporter* přetištěny rovněž polemické články Jane Mellorové (Is the Russian Intelligentsia European? A Reply to Milan Šimečka.) a Mihály Vajdy (Who Excluded Russia from Europe? A Reply to Milan Šimečka.), jakož i Šimečkova replika (Which Way Back to Europe? A Reply to Mihály Vajda.)

Jiná civilizace? *Svědectví*, č. 89/90, jaro 1990, s.374-380.

59. O nejisté skutečnosti a možnostech domluvy (říjen 1984, 10 s.)

Úvaha byla určena pro filozofický sborník Václava Havla.

O nejisté skutečnosti a možnostech domluvy. In: *Hostina: Filozofický sborník*. Úvod napsal a sestavil Václav Havel. Praha, Edice Expedice (sv. 209) 1985, s. 11-19. Samizdat. Sborník byl věnován památce Jana Patočky a tvoří jej příspěvky 21 autorů z Československa a exilu.

O nejisté skutečnosti a možnostech domluvy. In: *Hostina: Filozofický sborník*. Úvod napsal a sestavil Václav Havel. Toronto, Sixty-Eight Publishers (sv. 207) 1989, s. 13-20.

O nejisté skutečnosti. *Kruhová obrana*, s. 159-163.

O možnostech domluvy. *Kruhová obrana*, s. 164-167. Původně jednotný text byl v knize *Kruhová obrana* rozdělen na dvě části.

60. O habánech (asi listopad 1984, 3 s.)

Fejton o významu menšinových společenství a toleranci.

O habánech. *Obsah*, listopad 1984. Samizdat.

O habánech. *Obrys*, roč. 5, č. 4, prosinec 1984, s. 21-22.

- O habánech. In: *Z Obsahu 1984*. Praha, Edice Petlice (sv. 321) 1985, s. 600-607.
- O habánech. *Listy*, roč. XVI, č. 1, únor 1986, s. 55-56.
- O habánech. *Kruhová obrana*, s. 85-88.
- 61. Bondyho Dějiny filosofie /Nevědecká recenze/ (asi prosinec 1984, 4 s.)**
 Šimečkova recenze se stala základem stati Bondy v kontextu kulturního dění let osmdesátých, která byla publikována ve *Sborníku Egonu Bondymu k šedesátinám* v roce 1990. (Srv. záz. č. 158.)
- Bondyho Dějiny filosofie /Nevědecká recenze/. *Obsah*, prosinec 1984. Samizdat.
- Bondyho Dějiny filosofie. *Listy*, roč. XV, č. 2, duben 1985, s. 77-78.
- Bondyho Dějiny filosofie. *Obrys*, roč. 5, č. 3, září 1985, s. 15.
- Egon Bondy: Poznámky k dějinám filosofie. *Vokno*, č. 7, 1986. Samizdat.
- Myslet není marné /Egon Bondy: Poznámky k dějinám filosofie/. *Fragment K*, 1991, č. 2, s. 40-42.
- 62. Z poločasu nehybnosti /Eva Kantůrková: Které je to slovo? Texty z let 1976–1984/ (asi prosinec 1984, 8 s.)**
 Literární recenze.
- Z poločasu nehybnosti /Eva Kantůrková: Které je to slovo? Texty z let 1976–1984/. *Kritický sborník*, 1985, sv. 1, s. 27-32. Samizdat.
- Z poločasu nehybnosti. *Listy*, roč. XV, č. 6, prosinec 1985, s. 57-58.
- Eva Kantůrková: Které je to slovo? Texty z let 1976–1984, samizdat, Praha. *Svědectví*, roč. XIX, č. 76, (1985), s. 968-972.
- 63. O veřejném mínění (1984, 4 s.)**
 Fejton.
- O veřejném mínění. *Listy*, roč. XV, č. 1, únor 1985, s. 7-8.
- O veřejném mínění. *Kruhová obrana*, s. 105-108.
- 64. O umělém zapomnění (1984, 4 s.)**
 Fejton o „upravování“ dějin v oficiální historiografii socialistických zemí.
- O umělém zapomnění. *Naše snahy*, (New York–Toronoto), Vol. 21, No. 6, November–December 1985, s. 8-9.
- O umělém zapomnění. *Kruhová obrana*, s. 42-45.
- 65. O hledání na glóbu (1984, 4 s.)**
 Fejton o zvláštní tíži dějin, již je poznamenána střední Evropa.
- O hledání na glóbu. *Proměny*, (New York), roč. 23, 1986, č. 1, s. 127-129.
- 66. Kruhová obrana /Záznamy z roku 1984/ (1983–1984, 251 s.)**
 Soubor kratších fejtonistických textů s různými náměty, jejichž jednotící osou je motiv prolínání osobní lidské historie a velkých dějinných událostí. Kniha neobsahuje pouze záznamy (fejtony) z roku 1984, jak lze číst v jejím podtitulu; některé z nich byly napsány již v roce 1983. Názvy jednotlivých fejtonů: O velkých a malých dějinách; O kruzích v písku; O hledání na glóbu; O výstavě; O prolínání velkých a malých dějin; O mlčících většinách; O přesahování; O blahopřejných telegramech, uděleních řádů a přijetích; O dvojí minulosti; O umělém zapomně-

ní; O jedné výhodě špatných politických systémů; O prvenstvích našeho století; O umdenken; O pokrokové technice; O hře v televizi; O čtení domácího tisku; O odchodech do světa; O obhájících statu quo; O zločinu na poště; O habánech; O daních z hlouposti; O mamě diskusi; O zápečnictví; O anonymitě; O veřejném mínění; O politice jako zájmové činnosti; O způsobilosti k ideologii; O penězích; O autě v bílé metalize; O domovských obcích; O spřízněnosti; O konzumním nátlaku; O tom, jak se kdo má; O velké zemi; O skvělé práci politiků; O stavu světa; O systémech; O nejisté skutečnosti; O možnostech domluvy; O tabu; O přesunech skutečnosti; O jisté naději; O dodavatelsko-odběratelských vztazích; O hmotné zainteresovanosti; O podmínkách kultury; O zbrojení; O strachu z tajné policie; O dějinném patosu; O nrtvých v řece; O iracionální naději; O smutku a radosti z dějin.

Některé z fejetonů byly publikovány kromě knižního vydání rovněž časopisecky: O kruzích v písku (srv. záz. č. 48), O hledání na glóbu (č. 63), O výstavě (č. 38), O přesahování (č. 37), O umělem zapomění (č. 62), O odchodech do světa (č. 39), O habánech (č. 58), O zápečnictví (č. 42), O veřejném mínění (č. 61), O nejisté skutečnosti (č. 57), O možnostech domluvy (č. 57); dále srv. pokr. záz. č. 64.

Kruhová obrana /Záznamy z roku 1984/ Praha, Edice Petlice (sv. 317) 1985, 387 s. Samizdat.

Kruhová obrana. Listy, roč. XV, č. 3 (Čtení na léto), květen 1985, s. 264-270.

Ze stejnojmenné knihy, jejíž vydání se připravovalo v nakladatelství Index, zde vyšlo pět fejetonů: O velkých a malých dějinách; O penězích; O autě v bílé metalize; O tom, jak se kdo má; O smutku a radosti z dějin.

Kruhová obrana /Záznamy z roku 1984/ Köln, Index ve spolupráci se Svědectvím (sv. 118) 1985, 220 s.

Kruhová obrana /Záznamy z roku 1984/ Praha, Sociální edice b. r., 274 s. Samizdat.

Kruhová obrana /Záznamy z roku 1984/ Svobodný zítřek, (Praha), 1990, č. 2 – 43. Časopis otiskoval pravidelně v každém čísle až do svého zániku vždy jeden fejeton z knihy. Posloupnost knihy zůstala zachována (s jedinou výjimkou: fejeton O odchodech do světa byl zařazen před fejeton O dvojí minulosti, takže vyšel již v 10. čísle), jako poslední byl otištěn fejeton O jisté naději. Vyšlo zde 42 z celkového počtu 51 fejetonů.

67. [Vážený pán doktor] (8. 1. 1985, 3 s.)

Společné poděkování M. Šimečky a M. Kusého řediteli slovenského exilového nakladatelství Naše snahy Martinu Kvetkovi za pomoc při vydání knihy *Európska skúsenosť s reálnym socializmom*.

List Kusého a Šimečku. *Naše snahy*, (New York–Toronto), Vol. 21, No. 2, March–April 1985, s. 4-5.

68. [Milý Zdeňku] (19. 2. 1985, 3 s.)

Dopis Zdeňku Urbánkovi je reflexí nad jeho knihou vzpomínek.

Milý Zdeňku. *Obsah*, březen 1985. Samizdat.

Milý Zdeňku. In: *Z Obsahu 1985*. Praha, Edice Petlice (sv. 333) 1986, s. 244-249. Samizdat.

69. Kočár do Basileje (únor 1985, 7 s.)

Úvaha o aktuálních ideologických posunech v Sovětském Svazu.

Kočár do Basileje. *Obsah*, březen 1985. Samizdat.

70. Recenze programu (únor 1985, 6 s.)

Komentář ke XII. kongresu Československé společnosti věd a umění, který se konal v říjnu 1984 v Torontu.

Recenze programu. *Obsah*, březen 1985. Samizdat.

Recenze programu. *Premeny*, (New York), roč. 22, 1985, č. 3, s. 39-42.

71. Mnohá léta s Gorbačovem /Nepodepsaný úvodník/ (březen 1985, 9 s.)

Úvaha nad nástupem Michaila Gorbačova do nejvyšší stranické funkce v SSSR a jeho možnými důsledky.

Mnohá léta s Gorbačovem /Nepodepsaný úvodník/. *Obsah*, duben 1985. Samizdat.

Zářné zítřky s Gorbačovem. *Svědectví*, roč. XIX, č. 75, (1985), s. 538-540. Pod uvedeným titulem byla otištěna podstatná část eseje.

Many Years with Gorbachev. *The Salisbury Review*, (London), Vol. 4, No. 1, October 1985, s. 34-36.

Der neue Generalsekretär. *Kontinent*, (Stuttgart-Bonn), Nr. 35, Jrg. 11, Heft 4, Oktober-November-Dezember 1985, s. 66-70. Aus dem Tschechischen von Joachim Bruss.

Många år med Gorbatjov /Osignerad ledare/. In: *Många år med Gorbatjov /Röster från Tjeckoslovakien Nr 5/*. Urval och redigering: Miloslava Slavíčková. Stockholm, Charta 77 – stiftelsen 1985, s. 13-19. Övers. från tjeckiska: Katarina Janouch.

72. Záhada bermudského trojúhelníku vyřešena! /Ladislav Mňačko: Der Gigant, Ein Superthriller, Verlag Ullstein, Frankfurt/M-Berlin-Wien/ (březen nebo duben 1985, 4 s.)

Literární recenze.

Záhada bermudského trojúhelníku vyřešena! /Ladislav Mňačko: Der Gigant, Ein Superthriller, Verlag Ullstein, Frankfurt/M-Berlin-Wien/. *Obsah*, duben 1985. Samizdat.

73. Dny, měsíce a roky /Jiří Ruml: Díra v hlavě, samizdat, 282 str., A4/ (květen nebo červen 1985, 6 s.)

Literární recenze.

Dny, měsíce a roky /Jiří Ruml: Díra v hlavě, samizdat, 282 str., A 4/. *Obsah*, červen 1985. Samizdat.

Dny, měsíce a roky. *Listy*, roč. XV, č. 5, říjen 1985, s. 24-25.

74. Anketa k Evropskému kulturnímu fóru v Budapešti 1985 (jaro 1985, 4 s.)

Na jaře 1985, v souvislosti s Evropským kulturním fórem, které se uskutečnilo v říjnu téhož roku v Budapešti, uspořádali Vilém Prečan a František Janouch anketu, v níž oslovili v Československu žijící, režimem umlčované autory. V anketě byli dotazováni na stav a poslání kultury v situaci politické nesvobody a rozděleného kontinentu, jakož i na smysl chystaného fóra.

[Anketa k Evropskému kulturnímu fóru v Budapešti 1985]. In: *A Besieged Culture: Czechoslovakia Ten Years after Helsinki*. Ed. by A. Heneka, František Janouch, Vilém Prečan, Jan Vladislav. Stockholm-Vienna 1985, s. 102-106. Publikováno u příležitosti Evropského kulturního fóra v Budapešti Nadací Charty 77 a Mezinárodním helsinským výborem pro lidská práva.

[Anketa k Evropskému kulturnímu fóru v Budapešti 1985]. In: *Budapešťská anketa k Evropskému kulturnímu fóru, Budapešť, říjen 1985*. Příloha *Listů* (roč. XVI, č. 5, říjen 1986), s. XVII-XVIII. Odpovědi na anketu byly převzaty z publikace *A Besieged Culture*.

75. [Dopis generálnímu prokurátorovi SSR] (12. 6. 1985, 3 s.)

Stížnost proti postupu policie, která M. Šiměčku zadržela cestou na návštěvu k Dominiku Tatarkovi.

A letter to the General Prosecutor's Office of the Slovak Socialist Republic. In: *A Besieged Culture: Czechoslovakia Ten Years after Helsinki*. Ed. by A. Heneka, František Janouch, Vilém Prečan, Jan Vladislav. Stockholm-Vienna 1985, s. 277-279. Sborník byl publikován u příležitosti Evropského kulturního fóra v Budapešti Nadací Charty 77 a Mezinárodním helsinským výborem pro lidská práva. (Srv. záz. č. 72.)

76. Asijská výzva v srpnu (srpen 1985, 6 s.)

Úvaha o ekonomickém vzestupu zemí jihovýchodní Asie.

Asijská výzva v srpnu. *Obsah*, září 1985. Samizdat.

Asijská výzva v srpnu. In: *Z Obsahu 1985*. Praha, Edice Petlice (sv. 333) 1986, s. 585-593. Samizdat.

77. [Za Heinrichem Böllem] (asi srpen 1985, 4 s.)

Literární nekrolog k úmrtí spisovatele Heinricha Bölla.

Za Heinrichem Böllem. *Listy*, roč. XV, č. 5, říjen 1985, s. 11.

Wo finden wir jetzt den Rückhalt? *L'80*, (Köln), Dezember 1985, s. 83-85.

Kde najdem teď zastání? *Listy*, roč. XVI, č. 3, květen 1986 (Čtení na léto), s. 204. Přetisk článku uveřejněného v *Listech* v říjnu 1985.

78. Anketa (září 1985, 6 s.)

V létě roku 1985 vyhlásila Lenka Procházková na stránkách časopisů *Obsah* a *Obrys* „generační“ anketu, která obsahovala dvě otázky:

1/ Co jste dělal(a) a v co jste věřil(a), když Vám bylo dvacet?

2/ Jakou radu byste dal(a) dnešním dvacetiletým lidem žijícím v Československu?

Anketní odpovědi publikoval od září do prosince 1985 samizdatový časopis *Obsah* a exilový *Obrys*. Odpovědi 42 osobností naší nezávislé kultury, žijících v Československu i v exilu, shrnuje kniha, kterou pod názvem *...a co si o tom myslíte Vy?* vydalo v roce 1986 exilové nakladatelství *Obrys/Kontur*.

Anketa. *Obsah*, říjen 1985. Samizdat.

[Anketa]. In: *Lenka Procházková: ...a co si o tom myslíte Vy?* München, *Obrys/Kontur/PmD* (sv. 97) 1986, s. 63-67.

79. Promluva k přátelům o knize Edy Kriseové „Prázdniny s Bosonožkou“

(říjen 1985, 5 s.)

Literární recenze.

Promluva k přátelům o knize Edy Kriseové „Prázdniny s Bosonožkou“. *Obsah*, říjen 1985. Samizdat.

80. **Co se smí a co se nesmí** (říjen nebo listopad 1985, 8 s.)
 Recenze románu Jiřího Švejdy *Moloch II.*
 Co se smí a co se nesmí. *Obsah*, listopad 1985. Samizdat.
81. **Kasparov první** (říjen nebo listopad 1985, 3 s.)
 Fejeton přibližuje aktéra zápasu o titul šachového mistra světa.
 Kasparov první. *Obsah*, listopad 1985. Samizdat.
 Kasparov první. *Listy*, roč. XVI, č. 1, únor 1986, s. 73-74.
82. **Bude líp!?!/ Rozhovor Evy Kantůrkové s Milanem Šimečkou**
 (prosinec 1985, 23 s.)
 V rozhovoru vyjadřuje M. Šimečka své názory na změny v komunistickém systému po nástupu M. Gorbačova do funkce, na možnost jeho zásadní reformovatelnosti, dále na vztah morálky a politiky a význam „nepolitické politiky“, na úlohu křesťanství v dnešním světě a na předpoklady začlenění Československa do Evropy.
 Bude líp!?!/ Rozhovor Evy Kantůrkové s Milanem Šimečkou. *Obsah*, leden 1986. Samizdat.
 Bude líp!?!/ Rozhovor Evy Kantůrkové s Milanem Šimečkou. *Listy*, roč. XVI, č. 2, duben 1986, s. 55-61.
 Things'll get Better /Won't they?/ Eva Kantůrková in conversation with Milan Šimečka. *East European Reporter*, (London), Vol. 2, No. 2, 1986, s. 11-14; *East European Reporter*, Vol. 2, No. 3, 1987, s. 20-23. Rozhovor vyšel ve dvou pokračováních.
83. **Rakouský Kreisky, 75** (leden 1986, 6 s.)
 Politický portrét rakouského spolkového kancléře Bruna Kreiského.
 Rakouský Kreisky, 75. *Obsah*, únor 1986. Samizdat.
 Rakouský Kreisky. *Listy*, roč. XVI, č. 2, duben 1986, s. 21-22.
84. **[Dámy a páni]** (květen 1986, 6 s.)
 Slovensky psaná přednáška o slovensko-maďarských vztazích byla prezentována (samozřejmě bez účasti autora) na sjezdu Československé společnosti pro vědu a umění, která se konala v Bostonu v září 1986.
 Přednáška se měla stát součástí plánovaného sborníku, o jejím publikování v samizdatu či v tisku však není nic známo.
85. **Krádež kolejnice** (červen 1986, 6 s.)
 Příběh Šimečkova spoluvězně odsouzeného za to, že se pokusil zužitkovat vyřazený výrobní materiál.
 Krádež kolejnice. *Obsah*, červen 1986. Samizdat.
 Krádež kolejnice. In: *Z Obsahu 1986*. Praha, Edice Petlice (sv. 355) 1987, s. 554-563. Samizdat.
86. **Umění fejetonu** (červen 1986, 5 s.)
 Úvaha o fejetonech Ludvíka Vaculíka.
 Umění fejetonu. *Obsah*, září 1986. Samizdat.
 Umění fejetonu. In: *Z Obsahu 1986*. Praha, Edice Petlice (sv. 355) 1987, s. 591-599. Samizdat.

87. Smutné satisfakce bezmocných (srpen 1986, 5 s.)

Úvaha hodnotí začínající politické reformy ve východní Evropě, k jejichž zdůvodnění používá vládnoucí moc nejednou argumenty svých disidentských kritiků.

Smutné satisfakce bezmocných. *Obsah*, září 1986. Samizdat.

The sorrowful satisfaction of the powerless. In: *Václav Havel or Living in truth: Twenty-two essays published on the occasion of the award of the Erasmus Prize to Václav Havel*. Ed. by Jan Vladislav. Amsterdam, Meulenhoff (in association with Faber and Faber Ltd.) 1986, s. 268-273; London, Faber and Faber Ltd. 1987, s. 268-273. Transl. from the Czech by A. G. Brain.

Satisfakce bezmocných. *Svědectví*, roč. XX, č. 80, (1987), s. 730-732.

88. Nové myšlení (září 1986, 8 s.)

Ličení policejního výslechu je rámcem úvah o terorismu. Gorbačovovi a novém ideologickém slovníku.

Nové myšlení. *Obsah*, říjen 1986. Samizdat.

Nové myšlení. *Listy*, roč. XVII, č. 1, únor 1987, s. 54-56.

Nové myšlení. In: *Z Obsahu 1986*. Praha, Edice Petlice (sv. 355) 1987, s. 672-685. Samizdat.

89. [Milí přátelé z VONS!] (září 1986, 4 s.)

Dopis Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných se týká případu dělníka Jaroslava Švestky, který byl odsouzen na jeden rok do vězení za to, „že si přečetl Orwellův román *1984*, napsal si, co ho při tom napadlo, a text svého čtenářského deníku hodlal poslat svému příteli do zahraničí“. – Ukázky ze zmíněných zápisků přináší Šimečkův článek Literární zločiny Jaroslava Švestky. (Srv. záz. č. 102.)

[Milí přátelé z VONS!] *Informace o Chartě 77*, 1986, č. 11. Samizdat.

Dopis Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných. *Listy*, roč. XVI, č. 6, prosinec 1986, s. 51-52.

90. Poznámka k Hrabalovým „Prolukám“ (září nebo říjen 1986, 3s.)

Recenze knihy Bohumila Hrabala *Proluky*.

Poznámka k Hrabalovým Prolukám. *Obsah*, říjen 1986. Samizdat.

Poznámka k Hrabalovým Prolukám. *Listy*, roč. XVII, č. 1, únor 1987, s. 78.

Poznámka k Hrabalovým Prolukám. *Obrys*, roč. 7, č. 1, březen 1987, s. 23-24.

Poznámka k Hrabalovým Prolukám. In: *Z Obsahu 1986*. Praha, Edice Petlice (sv. 355) 1987, s. 411-415. Samizdat.

91. Club 2 (říjen 1986, 4 s.)

Komentář k diskusí o vztazích Východ – Západ v pořadu videiřské televize.

Club 2. *Obsah*, listopad 1986. Samizdat.

Club 2. In: *Z Obsahu 1986*. Praha, Edice Petlice (sv. 355) 1987, s. 544-550. Samizdat.

92. Normální děti normalizace /Přemýšlení o mladé generaci v Československu/ (říjen 1986, 11 s.)

Normale Kinder der Normalisierung /Betrachtungen über die junge Generation in der Tschechoslowakei/ *L'80*, (Köln), Heft 42, Mai 1987, s. 70-79. Aus dem Tschechischen von Joachim Bruss.

93. **Revoluce po sedmdesáti letech? A co bude s námi?** (listopad 1986, 15 s.)
 Analýza politických změn v Sovětském svazu, jejich příčin a možných důsledků pro vývoj ve státech střední Evropy.
 Revoluce po sedmdesáti letech? A co bude s námi? *Obsah*, listopad 1986. Samizdat.
 Revoluce po sedmdesáti letech? A co bude s námi? *Listy*, roč. XVII, č. 2, duben 1987, s. 49-52.
 Revoluce po sedmdesáti letech? A co bude s námi? In: *Z Obsahu 1986*. Praha, Edice Petlice (sv. 355) 1987, s. 94-119. Samizdat.
94. **Hodina naděje** (listopad 1986, 10 s.)
 Úvaha o perspektivách a předpokladech připojení východoevropských zemí k demokratické Evropě.
 Strategia della speranza. *Mondo operaio*, No 8-9, 1987 (?), s. 35-37.
95. **Strážlivá utopie /Jiří Dienstbier, Snění o Evropě, politický esej, 125 str./** (asi prosinec 1986, 4 s.)
 Literárně politická recenze.
 Strážlivá utopie. *Obsah*, prosinec 1986. Samizdat.
96. **Jak se vrátit do Evropy? /Odpověď Mihály Vajdovi/** (prosinec 1986, 8 s.)
 Stať je replikou na článek Mihály Vajdy Who Excluded Russia from Europe?, v němž autor polemicky reagoval na esej M. Šimečky Jiná civilizace?
 (Srv. záz. č. 56.)
 Which way back to Europe? Milan Šimečka Replies to Mihály Vajda. *East European Reporter*, Vol. 2, 1987, No. 3, s. 51-52. Transl. from the Czech by A. G. Brain.
 Which Way Back to Europe? /A Reply to Mihály Vajda/. In: *In Search of Central Europe*. Ed. by George Schöpflin & Nancy Wood. Cambridge, Polity Press 1989, s. 176-182.
97. **Zavolat? Nezavolat?** (leden 1987, 3 s.)
 Sonda do myšlení československého prezidenta.
 Zavolat? Nezavolat? *Obsah*, leden 1987. Samizdat.
 Zavolat? Nezavolat? *Listy*, roč. XVII, č. 2, duben 1987, s.10.
98. **[Projev u příležitosti udělení ceny Jana Palacha]** (leden 1987, 3 s.)
 V lednu 1987 byla M. Šimečkovi udělena Mezinárodním výborem na obranu Charty 77 (se sídlem v Paříži) Cena Jana Palacha za rok 1986. Jelikož mu nebyl úřady vydán cestovní pas, nemohl cenu převzít osobně; děkovná řeč byla čtena v jeho nepřítomnosti k 10. výročí Charty 77, uspořádané dánským deníkem *Politiken* a švédským deníkem *Dagens Nyheter* 18. 1. 1987 v Kodani.
 Úryvky z děkovné řeči M. Šimečky byly publikovány v článku Karla Kyncla Nedělní odpoledne v Kodani, uveřejněném v *Listech*, roč. XVIII, č. 2, duben 1987, s. 74-75.
99. **Únos liberální inteligence /Jacek Trznade : Hańba domowa, rozmowy s pisarzami, Instytut literacki, Paříž 1987/** (leden nebo únor 1987, 7 s.)
 Recenze knihy rozhovorů s polskými spisovateli žijícími v emigraci o jejich konverzi k socialismu.

Únos liberální inteligence /Jacek Trznade : Hańba domowa, rozmowy s pisarzami, Instytut literacki, Paříž 1987/. *Obsah*, únor 1987. Samizdat.
Únos liberální inteligence. *Listy*, roč. XVII, č. 4, srpen 1987, s. 72-74.

100. Stížnosti přes Moskvu (únor nebo březen 1987, 2 s.)

Fejeton o účasti Miloše Formana na Moskevském filmovém festivalu.

Stížnosti přes Moskvu. *Obsah*, březen 1987. Samizdat.

101. Rozhovor v jedné pracovně (březen 1987, 7 s.)

Parodie dialogu dvou stranických funkcionářů o starých dobrých jistotách a jejich zpochybnění.

Rozhovor v jedné pracovně. *Obsah*, duben 1987. Samizdat.

Rozhovor v jedné pracovně. *Listy*, roč. XVII, č. 4, srpen 1987, s: 23-24.

102. Polské úrovně (březen 1987, 7 s.)

Charakteristika polské nezávislé literatury a její srovnání s československým samizdatem.

Polské úrovně. *Obsah*, červen 1987. Samizdat.

103. Dvacáté zastavení srpna (březen 1987; 7 s.)

Humoristická povídka o zakomplexovaném středoškolském profesorovi, jehož odhodlání vyslovit velkou pravdu se zhroutilo v konfrontaci s jejimi banálními následky.

Dvacáté zastavení srpna. In: *Čas a úvahy, Jan Kristofori 1988. Kalendář k 20. výročí okupace Československa*. Vydala galerie Krause (Švýcarsko) ve spolupráci s norským nakladatelstvím Biblioscandia.

104. Literární zločiny Jaroslava Švestky (duben 1987, 6 s.)

V roce 1987 byl odsouzen lesní dělník Jaroslav Švestka na jeden rok žaláře za to, že poslal příteli do zahraničí své kritické posřehy o tehdejších československých poměrech. Tento text jsou ukázky z inkriminovaných poznámek, uvedené stručným komentářem M. Šimečky. Na osud J. Švestky upozorňuje M. Šimečka rovněž v dopise Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných. (Srv. záz. č. 87.)

Literární zločiny Jaroslava Švestky. *Obsah*, květen 1987. Samizdat.

105. Záměna takzvanosti (duben 1987, 2 s.)

Komentář k reformně laděnému článku slovenského ministra kultury Miroslava Válka. O publikování textu není nic známo.

106. Ošklivost politiky (květen 1987, 10 s.)

Úvaha o úloze politiky a příčinách její diskreditace v poválečném Československu je zároveň polemikou s tezí o fatálním selhání intelektuálů a chválou politika Jaroslava Šabaty. Text byl určen do sborníku k šedesátinám Jaroslava Šabaty.

Ošklivost politiky. In: *Politik a politika: Sborník k šedesátinám Jaroslava Šabaty*. Brno 1987, s. 45-53. Samizdat.

107. [Příteli nejmilejší a Helenko mlá] (28. 6. 1987, 7 s.)

Dopis Vilému Prečanovi a jeho ženě. Obsahuje úvahy o stavu československé společnosti.

Z Cyrilova psáno příteli. *Listy*, roč. XVII, č. 5, říjen 1987, s. 45-47.

108. Kdyby nepřišli (červen 1987, 14 s.)

Úvaha promýšlí hypotetické scénáře vývoje v Československu, kdyby nebyl násilně přerušen reformní proces roku 1968.

Wenn sie nicht gekommen wären. *L'80*, Heft 46, Juli 1988, s. 17-31. Aus dem Tschechischen von Joachim Bruss.

Wenn sie nicht gekommen wären. In: *Prager Frühling – Prager Herbst*. Jiří Gruša und Tomáš Kosta Hrsg. Köln, Bund-Verlag 1988, s. 169-183. (Tematický sborník českých a slovenských autorů k 20. výročí srpnové invaze vojsk Varšavského paktu do Československa.)

109. Cizinci (srpen 1987, 22 s.)

Esej o proměnách česko-německých vztahů ve 20. století, který byl psán na objednávku ze zahraničí pro vydavatelský projekt o vztazích Německa a jeho sousedů; k vydání knihy nakonec nedošlo.

Nepublikováno.

110. Příspěvek do Frankenu (srpen – září 1987, 3 s.)

Úvaha o významu nezávislé literatury byla určena pro sympóziium československého exilu v německém Frankenu, které se konalo ve dnech 23.–27. 9. 1987.

Příspěvek do Frankenu. *Obsah*, září 1987. Samizdat. Mírně zkráceno.

Pluralitní literatura. *Acta*, (Scheinfeld), roč. 1, č. 2, léto 1987 (do tisku dáno v říjnu 1987), s. 5-8. Úvaha vyšla v původním rozsahu.

Literary pluralism. *Acta*, (Scheinfeld), Vol. 2, No. 2, Summer 1987 (do tisku dáno v říjnu 1987), s. 6-9 (anglická mutace). Transl. from the Czech by A. G. Brain.

O pluralitní literatuře. *Listy*, roč. XVII, č. 6, prosinec 1987, s. 76. Publikováno ve stejné úpravě jako v *Obsahu*.

111. [Pro Gordona] (září 1987, 4 s.)

V březnu 1986 se obrátil H. G. Skilling na nejznámější osobnosti působící v nezávislých strukturách s anketou na téma „nezávislá společnost“ (independent society) v Československu.

Šímečkův text tvoří odpovědi na čtyři Skillingovy anketní otázky.

[Pro Gordona]. *Social research*, (New York), Vol. 55, Nos. 1–2, Spring/Summer 1988, s. 222-226. Transl. from the Czech by Paul Wilson. Odpovědi sedmi vybraných osobností čs. disentu na Skillingovu anketu s jeho předmlouvou zde byly publikovány pod společným titulem Parallel Polis, or Independent Society in Central and Eastern Europe: An Inquiry.

[Pro Gordona]. In: *Civic Freedom in Central Europe: Voices from Czechoslovakia*. Ed. by H. Gordon Skilling and Paul Wilson. London, McMillan Press Ltd. 1991, s. 109-112. Odpovědi sedmnácti osobností čs. disentu na anketní otázky tvoří součást sborníku.

112. Od třídních obsesí k dialogu /Změny v politické kultuře východní Evropy a détente/ (říjen 1987, 22 s.)

Analýza proměn politické kultury v komunistických režimech východní Evropy, zvláště v SSSR, od roku 1918 po současnost. Autor sleduje vliv těchto proměn na vztahy Východ – Západ a jejich význam pro osud pokusů reformovat komunistický systém.

Esej byl napsán pro konferenci o vztazích Východ – Západ, kterou uspořádala University of Sussex v Brightonu.

From Class Obsessions to Dialogue /Detente and the Changing political Culture of Eastern Europe/ In: *The New Detente: Rethinking East – West Relations*. Ed. by Mary Kaidor, Gerald Holden and Richard Falk. Published by Verso (London, New York) and The United Nations University (Tokyo) 1989, s. 351-368. Sborník tvoří příspěvky přednesené na konferenci v Sussexu.

113. Truchlivá zpráva (říjen nebo listopad 1987, 6 s.)

Recenze zprávy Miroslava Zikmunda a Jiřího Hanzelky z cest po Sovětském Svazu. (Zpráva byla napsána na přání nejvyšších představitelů SSSR, ale posléze jimi odmítnuta jako neobjektivní.)

Truchlivá zpráva. *Obsah*, listopad 1987. Samizdat.

Truchlivá zpráva. *Listy*, roč. XVIII, č. 1, únor 1988, s. 47-48.

114. Mlynář v televizi (listopad nebo prosinec 1987, 3 s.)

Komentář k vystoupení Zdeňka Mlynáře ve vídeňské televizi.

Mlynář v televizi. *Lidové noviny*, č. 1, leden 1988, s. 24. Samizdat.

115. Deník ze dnů první smlouvy o odzbrojení (prosinec 1987, 10 s.)

Dojmy a úvahy ze sovětsko-amerického summitu ve Washingtonu, na němž byla uzavřena dohoda o zničení raket středního doletu.

Deník ze dnů první smlouvy o odzbrojení. *Obsah*, prosinec 1987. Samizdat.

Deník ze dnů první smlouvy o odzbrojení. *Listy*, roč. XVIII, č. 2, duben 1988, s. 8-11.

Deník ze dnů první smlouvy o odzbrojení. In: *Z Obsahu 1987*. Praha, Edice Petlice, s. 393-411. Samizdat.

116. Jde o Bucharina (leden 1988, 3 s.)

Úvaha o politických rehabilitacích v Sovětském Svazu.

Jde o Bucharina. *Obsah*, leden 1988. Samizdat.

117. Dubček promluvil (leden 1988, 4 s.)

Komentář k interview Alexandra Dubčeka poskytnutému italskému listu *L'Unità*.

Dubček promluvil. *Lidové noviny*, č. 2, únor 1988, s. 12. Samizdat.

Dubček har talat. In: „*Folkets tidning*“ kommer ut igen /Röster från Tjeckoslovakien 17-18/. Stockholm, Charta 77 – stiftelsen 1989, s. 41-43. Övers. från tjeckiska: Eva Strömberg Krantz.

[Dubček promluvil]. In: *Konec nehybnosti*, s. 18-21. Zde je text datován 11. 1.

1988 a od textu publikovaného v *Lidových novinách* se liší jen nepodstatně.

[Dubček promluvil]. In: *Unbeweglichkeit*.

[Dubček promluvil]. In: *Stilstand*, s. 26-30.

118. Draze vykoupený optimismus (leden 1988, 8 s.)

Podnětem k eseji o vztahu intelektuálů k politické moci byla stať Henri-Bernarda Lévyho *La fin des intellectuels*.

Östeuropa botat från våldets svindel. *Expressen*, (Stockholm), 24 januari 1989.

Övers. från tjeckiska: Mats Larsson

119. K jiné nehodě na krátkých vlnách... (únor 1988; 7 s.)

Medailón slovenského spisovateľa Dominika Tatarku, polemicky reagujúci na reláciu komentátora československého vysielania rozhlasovej stanice BBC Karla Brušáka o D. Tatarkovi. V poněkud prepracovanej podobe bola stať zařazena do knihy *Konec nehybnosti*. Pro vydání v časopisu *Acta* ji autor znovu upravil a opatřil novým názvem Co jsou „písačky“.

K jiné nehodě na krátkých vlnách. *Obsah*, únor 1988. Samizdat.

K jiné nehodě na krátkých vlnách. *Fragment K*, č. 1, duben 1988, s. 7-13. Samizdat.

[K jiné nehodě na krátkých vlnách]. In: *Konec nehybnosti*, s. 57-62. Zde datováno 7. 4. 1988.

Úryvek z knihy *Konec nehybnosti*. *Fragment K*, 1990, č. 1, s. 56-59.

[K jiné nehodě na krátkých vlnách]. In: *Unbeweglichkeit*.

[K jiné nehodě na krátkých vlnách]. In: *Stilstand*, s. 75-81.

Co jsou „písačky“. *Acta*, (Scheinfeld), roč. 2, č. 5-6 a 7-8, zima 1988, s. 31-34.

Tatarkas „jottings“. *Acta*, (Scheinfeld), Vol. 2, No. 5-8, Winter 1988, s. 36-40 (anglická mutace). Transl. from the Czech by A. G. Brain.

Co jsou „písačky“. *Fragment K*, 1990, č. 4, s. 146-149.

120. Stalínův další sesuv (únor nebo březen 1988, 2 s.)

Zamyšlení nad pádem komunistických dogmat v SSSR a jeho důsledky pro československý vývoj.

Stalínův další sesuv. *Lidové noviny*, č. 3, březen 1988, s. 13. Samizdat.

121. Předjarní lhaní /fejeton/ (únor nebo březen 1988, 4 s.)

Tri ilustrace dezinformačních kampaní režimní propagandy.

Předjarní lhaní /fejeton/. *Obsah*, březen 1988. Samizdat.

Předjarní lhaní. *Fragment K*, č. 2, červen 1988, s. 10-13. Samizdat.

Předjarní lhaní. *Svědectví*, roč. XXI, č. 83/84, 1988, s. 514-516.

Předjarní lhaní /fejeton/. In: *Z Obsahu 1988*. Praha, Edice Petlice 1989, s. 694-700. Samizdat.

122. Přestupky paměti (24. 3. 1988, 2 s.)

Zamyšlení nad knihou Vasilu Biľaka *Milníky mého života*.

Přestupky paměti. *Lidové noviny*, č. 4, duben 1988, s. 24. Samizdat. Psáno jako Poslední slovo.

123. Dopis Adamu Michnikovi (březen nebo duben 1988, 4 s.)

Dopis komentuje rozhovor Daniela Cohn-Bendita s Adamem Michnikem. Tento rozhovor v překlade M. Šimečky vycházel na pokračování v časopise *Obsah* v květnu, červnu, září a prosinci 1988 a v květnu 1989 (delší odmíka byla způsobena zabavením textu interview při domovní prohlídce).

Dopis Adamu Michnikovi. *Obsah*, duben 1988. Samizdat. Šimečkův text zde vyšel spolu s ukázkou ze zmíněného rozhovoru.

[Dopis Adamu Michnikovi]. In: *Konec nehybnosti*, s. 70-74. Zde byl publikován pouze Šimečkův dopis, rozšířený o stručný úvod. Datováno 25. 5. 1988.

[Dopis Adamu Michnikovi]. In: *Unbeweglichkeit*.

[Dopis Adamu Michnikovi]. In: *Stilstand*, s. 91-96.

124. Stránky z denníka (duben 1988, 4 s.)

Reflexe demonstrace za náboženskou svobodu 25. března 1988 v Bratislavě.

Aus meinem Tagebuch: Die Demonstration von 25. März 1988 in Bratislava. *Wiener Journal*, Nr. 93, Juni 1988, s. 12-13. Aus dem Tschechischen von Joachim Bruss.

[Stránky z denníka]. In: *Konec nehybnosti*, s. 52-56. Oproti slovenskému originálu zde text vyšel česky a je datován 5. 4. 1988.

[Stránky z denníka]. In: *Unbeweglichkeit*.

[Stránky z denníka]. In: *Stilstand*, s. 68-74.

125. Pád až ke dnu /Dvacet let normalizace v Československu/

(asi počátek května 1988, 10 s.)

Diagnóza stavu československé společnosti hluboce zasazené normalizací. Autor rozvíjí své úvahy v širších historických souvislostech a táže se po předpokladech vybrednutí z všeobecného úpadku. Z tohoto hlediska posuzuje roli nezávislých občanských iniciativ.

Psáno pro rakouský časopis *Wiener Journal*.

Der Fall bis auf den Grund /Zwanzig Jahre Normalisierung in der Tschechoslowakei/ *Wiener Journal*, Nr. 98, November 1988, s. 9-11. Aus dem Tschechischen von Joachim Bruss.

[Pád až ke dnu /Dvacet let normalizace v Československu/]. In: *Konec nehybnosti*, s. 102-112. Tento text se nepodstatně liší od textu publikovaného ve *Wiener Journal*. Zde je datován 28. 7. 1988.

[Pád až ke dnu /Dvacet let normalizace v Československu/]. In: *Unbeweglichkeit*.

[Pád až ke dnu /Dvacet let normalizace v Československu/]. In: *Stilstand*, s. 133-147.

126. Stránky z deníku (květen 1988, 6 s.)

Autor líčí historii překladu románu G. Orwella *1984* do češtiny a vzniku československého doslovu k tomuto románu. Podnětem k napsání byla zpráva o vydání Orwellovy knihy v Moskvě.

Stránky z deníku. *Obsah*, červen 1988. Samizdat.

Newspeak and glasnost. *Times Literary Supplement*, 1989, January 6-12, No. 4475, s. 10.

Pages de journal. *Lettre internationale*, No. 20, printemps 1989. s. 77-78.

Winston a Mosca. *Lettera internazionale* (italská mutace), Anno 5, No. 20, Primavera 1989 /Aprile-Giugno/, s. 76-77.

[Stránky z deníku]. In: *Konec nehybnosti*, s. 75-79. Zde datováno 29. 5. 1988.

[Stránky z deníku]. In: *Unbeweglichkeit*.

Stránky z deníku]. In: *Stilstand*, s. 97-103.

127. Jaké je východisko z normalizace? /Po dvaceti letech od sovětské intervence v Československu/ (květen 1988, 8 s.)

Analýza hlavních rysů období normalizace v Československu a šanci na jeho překonání.

Psáno pro italský týdeník *Rinascita*.

Comme uscire dalla normalizzazione. *Rinascita*, 6 agosto 1989, No. 28, s. 28-29.

Jaké je východisko z normalizace? /Po dvaceti letech od sovětské intervence v československu/. *Listy*, roč. XVIII, č. 5, říjen 1988, s. 8-10.

How do we get out of normalisation. *Listy* (anglická mutace), 1988, No. 2, s. 25-28. Transl. from the Czech by A. G. Brain.

128. **Devatenáctá všesvazová** (červen 1988, 3 s.)
Aktuálně politický komentář ke konferenci Komunistické strany Sovětského Svazu.
XIX. všesvazová. Lidové noviny, č. 7-8, léto 1988, s. 18. Samizdat.
[Devatenáctá všesvazová]. In: *Konec nehybnosti*, s. 83-85. Text se nepodstatně liší od textu publikovaného v *Lidových novinách*. Zde je datován 22. 6. 1988.
[Devatenáctá všesvazová]. In: *Unbeweglichkeit*.
[Devatenáctá všesvazová]. In: *Stilstand*, s. 108-111.
129. **Stránky z deníku /Tentokrát ne mého/** (asi červenec 1988, 4 s.)
Literárně politická fikce z invaze cizích vojsk do Sovětského Svazu.
Stránky z deníku /Tentokrát ne mého/. *Obsah*, srpen 1988. Samizdat.
[Stránky z deníku /Tentokrát ne mého/]. In: *Konec nehybnosti*, s. 119-122. Text se od textu publikovaného v *Obsahu* nepodstatně liší. Zde je datován 21. 8. 1988.
[Stránky z deníku /Tentokrát ne mého/]. In: *Unbeweglichkeit*.
[Stránky z deníku /Tentokrát ne mého/]. In: *Stilstand*, s. 156-160.
130. **Trest do příštího tisíciletí** (srpen nebo září 1988, 2 s.)
Úvaha nad procesem se stranickým funkcionářem Stanislavem Babinským, jenž byl v srpnu 1988 odsouzen na dlouhá léta do vězení.
O publikování textu není nic známo.
131. **O nelítostnosti** (asi září 1988, 2 s.)
Zamyšlení nad procesem se slovenským katolickým aktivistou Ivanem Polanským, který byl odsouzen na jaře roku 1988 ke čtyřem letům vězení za pobuřování.
O nelítostnosti. *Lidové noviny*, č. 9, září 1988, s. 24. Samizdat. Psáno jako Poslední slovo.
132. **Kniha o Husovi** (září 1988, 5 s.)
Recenze knihy Evy Kantůrkové *Jan Hus*.
Kniha o Husovi. *Obsah*, září 1988. Samizdat.
Kniha o Husovi. In: *Z Obsahu 1988*, Praha, Edice Petlice 1989, s. 594-601. Samizdat.
133. **[Rozhovor Oty Filipa s Milanem Šimečkou]** (asi září 1988, celkem 14 s.)
Rozhovor je členěn na tři části: O slovenské literatuře, O buržoazním nacionalismu, O slovenské samostatnosti. Odpovědi byly zpracovány písemně.
O publikování textu není nic známo.
134. **Československo 1988 – šance do konce století** (30. 9. 1988, 7 s.)
Analýza stavu československé společnosti v období pozdní normalizace, jež měla být přednesena na mezinárodním sympóziu „Československo 1918–1988“. Sympóziu bylo svoláno nezávislými iniciativami do Prahy na 11.–13. října 1988. Hned po zahájení však bylo rozeznáno policií.
Československo 1988 – šance do konce století. *Fragment K*, 1988, č. 4, s. 47-54. Samizdat.

Československo 1988 – šance do konce století. *Alternativa*, č. 1, prosinec 1988, s. 64-69. Samizdat.

● our prospects. *Index on Censorship*, Vol. 18, No. 1, January 1989, s. 30-31 + vnitřní zadní strana přebalu. Transl. from the Czech by A. G. Brain.

Československo 1988 – šance do konce století. *Listy*, roč. XIX, č. 1, únor 1989, s. 13-15.

Československo 1988 – šance do konce století. In: *Československo 1988: Sborník příspěvků pro mezinárodní sympóziium a dokumentů o jeho zmařeném a permanentním průběhu*. Praha 1988, s. 355-361. Samizdat.

[Československo 1988 – šance do konce století]. In: *Konec nehybnosti*, s. 148-154. Text je zde datován 16. 11. 1988.

[Československo 1988 – šance do konce století]. In: *Unbeweglichkeit*. [Československo – šance do konce století]. In: *Stilstand*, s. 193-200.

135. A zase od začátku... (říjen 1988; 3 s.)

Recenze obnoveného slovenského časopisu *Literárny týždenník*.

A zase od začátku... *Obsah*, říjen 1988. Samizdat.

A zase od začátku... *Fragment K*, 1988, č. 4, s. 107-108. Samizdat.

136. [9. 11. 1988] (listopad 1988, 3 s.)

Zamyšlení nad přednostmi demokratického politického zřízení.

[9. 11. 1988]. In: *Konec nehybnosti*, s. 144-147.

[9. 11. 1988]. In: *Unbeweglichkeit*.

[9. 11. 1988]. In: *Stilstand*, s. 188-192.

9. 11. 1988. In: *Slut på orörligheten*, s. 30-32. Övers. från tjeckiska: Mats Larsson.

137. Hrozny zkušenosti (na konci roku 1988, 5 s.)

Reflexe osobní zkušenosti s konverzí ke komunistické ideologii. Stať rovněž upozorňuje na význam petice Augustina Navrátila za náboženskou svobodu a obrany lidských práv vůbec.

O publikování textu není nic známo.

138. Původ nejistoty (asi konec roku 1988, 12 s.)

Esej o osudech Židů v Československu byl připraven pro mezinárodní seminář Dialog v Brémách a byl tam také v lednu 1989 – v nepřítomnosti autora – prezentován.

Původ nejistoty. *Obsah*, duben 1989. Samizdat.

Původ nejistoty. *Fragment K*, 1989, č. 2, s. 64-69.

Původ nejistoty. *Listy*, roč. XXI, č. 4, srpen 1991, s. 40-43.

Původ nejistoty. In: *Osud Židů v protektorátu. Sborník studií*. Praha, Trizonia a Ústav pro soudobé dějiny 1991, s. 7-16. Esej byl zařazen jako úvod k celému sborníku.

139. Odpovědi na otázky k výročí podepsání Mnichovské dohody (1988, 2 s.)

Odpověď na anketu, kterou uspořádal k 50. výročí podepsání Mnichovské dohody Egon Lánský, tehdy redaktor rozhlasové stanice Svobodná Evropa, ve spolupráci s Radou svobodného Československa. Výsledky ankety, do níž přispěla také řada nezávislých intelektuálů z Československa, byly prezentovány na tiskové konferenci v Mníchově koncem září 1988.

140. **Oravské pastorále** (1988, 7 s.)

Portrét slovenského disidenta msgr. Viktora Trstenského. Psáno slovensky.

Oravské pastorále. *Bratislavské listy*, roč. II, 1989, č. 2, s. 2-4. Samizdat.

141. **Svědění ruské inteligence** (leden 1989, 6 s.)

Článek o mlčení ruské inteligence ke dvacet let staré národní vině – vpádu sovětských vojsk do Československa – vzbudil mimořádnou pozornost. Objevily se také ohlasy mezi sovětskými spisovateli. V moskevském časopise *Inostrannaja literatura*, 1989, č. 9 se k článku M. Šimečky vyslovil L. Lazarev statí Eto i naša bol', kterou pak Šimečka přeložil a opatřil stručným komentářem pro časopis *Obsah*, listopad 1989.

Svědění ruské inteligence. *Obsah*, leden 1989. Samizdat.

Sovjets intellektuelle tier stadig om Budapest og Prag. *Informations moderne tider*, (København), 10. marts 1989.

Miksi neuvostoälmystö vaikenee Prahasta 1968? *Helsingin sanomat*, (Helsinki), 12. maaliskuuta 1989.

La conscience des intellectuelles russes. *Le Monde*, 30 mars 1989.

Sověšť ruskokj intelligenčii. *Russkaja mysl'*, (Paris), No. 3770, 7 aprělja 1989.

Varför så tyst om Budapest och Prag? *Expressen*, (Stockholm), 11 april 1989.

Unser Prag 1968 – vergessen? /Das Gewissen der russischen Intelligenz hat noch nicht die Grenzen des Nationalen überschritten/. *Die Presse*, (Wien), 15./16. April 1989.

Das Gewissen der russischen Intelligenz. *Die Tageszeitung*, (Berlin), 16. Mai 1989.

La coscienza degli intelletuali russi. *Lettera internazionale* (italská mutace) Anno 5, No. 21, Estate 1989 /Luglio--Settembre/, s. 72-73.

The conscience of the Russian Intelligentsia. *Listy* (anglická mutace), No. 4, 1989, s. 21-23.

The conscience of the Russian Intelligentsia. *The Salisbury Review*, (London), Vol. 8, No. 1, September 1989, s. 32-34.

Sověšť ruskokj intelligenčii. *Inostrannaja litěratūra*, senťabrj 1989, s. 146-248.

Svědění ruské inteligence. *150 000 slov*, roč. VIII, č. 23, 1989, s. 1-3.

[Svědění ruské inteligence]. *Hítel*, (Budapest), podzim 1989. Název v maďarštině a bližší údaje o vydání nezjištěny.

Svedomie ruskej inteligencie. *Literárny týždenník*, 8. decembra 1989.

Hlas na púšti. *Výber*, roč. XXII, 14. decembra 1989, s. 21-22.

Svědění ruské inteligence. *Obrys*, roč. 10, č. 2, červen 1990, s. 24-26.

Svědění ruské inteligence. In: *Z Obsahu 1989*. Praha, Edice Petlice 1990, s. 284-293.

[Svědění ruské inteligence]. In: *Konec nehybnosti*. Praha, Lidové noviny 1990, s. 159-164. Zde datováno 9. 12. 1988.

[Svědění ruské inteligence]. *Unbeweglichkeit*.

[Svědění ruské inteligence]. In: *Stilstand*, s. 206-212.

142. **Nevinná generácia** (leden nebo únor 1989, 2 s.)

Reflexe demonstraci k výročí tragické smrti Jana Palacha, které probíhaly v polovině ledna 1990 v Praze a byly násilně potlačeny.

Nevinná generácia. *Lidové noviny*, roč. 2, č. 2, únor 1989, s. 7. Samizdat.

143. Příběh republiky /Pavel Tigrid: Kapesní průvodce inteligentní ženy po vlastním osudu, Sixty-Eight Publishers, 1988/ (únor 1989, 9 s.)

Literární recenze.

Příběh republiky /Pavel Tigrid: Kapesní průvodce inteligentní ženy po vlastním osudu, Sixty-Eight Publishers, 1988/. *Obsah*, únor 1989. Samizdat.

K Tigridově knize Kapesní průvodce inteligentní ženy po vlastním osudu. *Svědectví*, roč. XXII, č. 87, (1989), s. 736-740.

Příběh republiky /Pavel Tigrid: Kapesní průvodce inteligentní ženy po vlastním osudu, Sixty-Eight Publishers, 1988/. In: *Z Obsahu 1989*, Praha, Edice Petlice 1990, s. 684-697.

Příběh republiky /Pavel Tigrid: Kapesní průvodce inteligentní ženy po vlastním osudu. Vyd. nakl. 68 Publishers v Torontu. Str. 570, cena 17,- kan. dol. Přípravu se vydání v Československu./ *Obrys*, roč. 10, č. 2, červen 1990, s. 24-26.

144. Říkat, co si myslím (březen 1989, 7 s.)

Úvaha o smyslu občanských postojů Václava Havla a „nepolitické politice“.

Říkat, co si myslím. *Obsah*, březen 1989. Samizdat.

Proslavené jméno. *Svědectví*, roč. XXII, č. 87, 1989, s. 525-528.

Speaking One's Mind: A Reflection on Václav Havel and his Ideas. *Uncaptive Minds*, (New York), Vol. II, No. 3 /7/, May-June-July 1989, s. 21-23. Transl. from the Czech by A. G. Brain.

Říkat, co si myslím. In: *Z Obsahu 1989*, Praha, Edice Petlice 1990, s. 400-409.

[Říkat, co si myslím]. In: *Konec nehybnosti*, s. 170-176. Text se nepodstatně liší od textu publikovaného v *Obsahu* a *Svědectví* a je zde datován 15. 2. 1989.

[Říkat, co si myslím]. In: *Unbeweglichkeit*.

[Říkat, co si myslím]. In: *Stilstand*, s. 219-227.

145. Konec nehybnosti (1988–1989, 184 s.)

Soubor úvah, komentářů a reflexí zachycuje deníkovou formou nejvýznamnější politické události v Československu v roce 1988 a na počátku roku 1989 (první záznam je datován 31. 12. 1988, poslední záznam 28. 2. 1989). Při pořizování souboru autor změnil datování některých záznamů. Některé stati byly publikovány – většinou v nepodstatně odlišné podobě – rovněž v samizdatových, exilových a zahraničních časopisech. Následuje přehled takto publikovaných statí (nejprve je uvedeno datum, pod nímž lze příslušný text nalézt v knize *Konec nehybnosti*, pak v kulaté závorce původní název textu a nakonec číslo bibliografického záznamu): 11. 1. 1988 (Dubček promluvil; 115), 5. 4. 1988 (Stránky z denníka; 122), 7. 4. 1988 (K jiné nehodě na krátkých vlnách...; 117), 25. 5. 1988 (Dopis Adamu Michnikovi; 121), 29. 5. 1988 (Stránky z deníku; 124), 22. 6. 1988 (Devatenáctá všesvazová; 126), 28. 7. 1988 (Pád až ke dnu: Dvacet let normalizace v Československu; 123), 21. 8. 1988 (Stránky z deníku /Tentokrát ne mého/; 127), 9. 11. 1988 ([9. 11. 1988]; 134), 16. 11. 1988 (Československo 88 – šance do konce století; 132), 9. 12. 1988 (Svědomy ruské inteligence; 139), 15. 2. 1989 (Říkat, co si myslím; 142).

Konec nehybnosti. Praha, Lidové noviny 1990, 182 s.

Das Ende der Unbeweglichkeit: Ein Politisches Tagebuch. Frankfurt/M, Neue Kritik 1990. Počet stran se nepodařilo zjistit.

Het einde van de stilstand. Groningen, (Holandsko), Boek Werk 1991, 244 s.

146. **Matoucí socialismus /Odpověď Petru Uhlovi/** (březen 1989, 7 s.)
 Článek M. Šimečky byl příspěvkem do diskuse, kterou vyvolala polemická stať P. Uhla *Demokracii pro některé* (*Alternativa*, č. 1, s. 89-105), v níž autor vyslovil své kritické výhrady k programovému manifestu Hnutí za občanskou svobodu *Demokracii pro všechny*. Šimečka poukázal na vyprázdněnost a nepoužitelnost pojmu socialismus v politických programech v Československu.
 Matoucí socialismus /Odpověď Petru Uhlovi/. *Alternativa*, č. 2, duben 1989, s. 52-55. Samizdat.
147. **The Day After /A contribution to the Second Niels Bohr Symposium in Copenhagen, May 18–23, 1989/** (březen 1989; 4 s.)
 Referát M. Šimečky o úloze Západu při návratu Československa do Evropy byl na kodaňském sympóziu přednesen bez účasti autora, který nesměl z politických důvodů vycestovat. Posléze byl text zahrnut do sborníku referátů ze sympózia, který vydala kodaňská univerzita. Již předtím jej publikovalo několik zahraničních časopisů.
 Öst är väst och väst är öst /Det är det som är problemet/. *Expressen*, 18 maj 1989 (Stockholm). Övers. från tjeckiska: Gabi Gleichmann.
 Ve teuropa har et moralsk ansvar for udviklingen i Osteuropa. *Information*, (København), 20.–21. maj 1989. Paa dansk ved Birgit Ibsen.
 Ost-Europas vei mot en apen verden. *Aftenposten*, (Oslo), 22 mai 1989.
 Vesteuropas ansvar for udviklingen i Ost /Vesten har moralsk pligt til at støtte Osteuropa/. *Fyens Stiftstidende*, (København), 27 maj 1989.
 The Day After. In: *The Challenge of an Open World*. Ed. by N. Barfoed, L. Christensen and O. Nathan. København, Munksgaard /University of Copenhagen/ 1989, s. 183-186. Transl. from the Czech by A. G. Brain.
 The Day After /Osteuropas Rückkehr in die offene Welt und der Westen/. *Kontinent*, Jrg. 16, Nr. 52, 1990, Heft 1 /Januar–Februar–März/, s. 71-73.
 Aus dem Tschechischen von Gabriel Laub.
 Dagen efter /Bidrag till det andra Niels Bohr symposiet i Köpenhamn, 18–23 maj 1989/. In: *Slut på orörligheten*, s. 33-35. Övers. från tjeckiska: Eva Strömberg Krantz.
148. **Proti noci a moci /Za slovenským spisovatelem Dominikem Tatarkou/** (květen 1989; 6 s.)
 Portrét Dominika Tataruky byl psán krátce po jeho úmrtí pro italský deník *L'Unità*.
 L'uomo davanti carro armato. *L'Unità*, 13. 6. 1989, s. 21. Trad. dal cecco di Luciano Antonetti.
 Proti noci a moci /Za slovenským spisovatelem Dominikem Tatarkou/. Fragment K, 1989, č. 2, s. 1-3. Samizdat.
 Proti noci a moci. *Listy*, roč. XIX, č. 4, srpen 1989, s. 60-61.
149. **My, soudruzi... /Pohled z druhé strany/** (červen nebo červenec 1989, 4 s.)
 Parafraze monologu stranického funkcionáře.
 O publikování textu není nic známo.
150. **[Milý Miro]** (5. 7. 1989, 1 s.)
 Dopis Miroslavu Kusému je laděn osobně.
 [Milý Miro]. In: Miroslav Kusý: *Na vlnách slobodnej Európy*. Bratislava, Smena 1990, s. 198.

151. Loučení s utopií (červenec 1989, 11 s.)

Esej se zabývá problémem, jak lze vyplnit vakuum způsobené krachem ideologických projektů budoucnosti, a nastoluje otázku nové politické kultury.

Přánsno pro pařížskou revue *Lettre internationale*. Od tohoto čísla M. Šimečka jakožto bratislavský dopisovatel přispíval do *Lettre internationale* pravidelně. Jeho stati byly přetiskovány v pravidelné rubrice „Correspondance de“, případně v obdobných rubrikách jinojazyčných mutací revue.

[Loučení s utopií]. *Lettre internationale*, No. 22, automne 1989, s. 78. Článek byl redakčně poněkud zkrácen.

[Loučení s utopií]. *Lettera internazionale* (italská mutace), Anno 5, No. 22, Autunno 1989 /Ottobre–Dicembre/, s. 87-88.

Der Abschied von der Utopie. *Lettre internationale* (německá mutace), Heft 6, III. Vj. 1989. Aus dem Tschechischen von Peter Sacher.

Loučení s utopií. *Listy*, roč. XIX, č. 5, říjen 1989, s. 18-21.

152. [Milý Jano] (27. 8. 1989, 3 s.)

Dopis byl adresován Jánú Čamogurskému do vyšetřovací vazby a vyjadřuje se k okolnostem jeho uvěznění. J. Čamogurský byl spolu s H. Ponickou, M. Kusým, V. Maňákem a A. Seleckým zadržén při pokusu ucítit oběti srpnové invaze vojsk Varšavské smlouvy do Československa.

List dr. Milana Šimečka do väzenia. *Bratislavské listy*, roč. II, 1989, č. 3, s. 6-7. Samizdat.

153. Otevřený dopis předsedovi Nejvyššího sovětu SSSR Michailu Gorbačovovi (7. 9. 1989, 2 s.)

V listě nejvyššímu sovětskému představiteli vyjádřil M. Šimečka své rostoucí znepokojení nad pokračujícími politickými perzekucemi v Československu a žádal jej, aby odsoudil sovětský vojenský zásah v Československu v roce 1968. Otevřený dopis M. Šimečky byl čten dne 11. 9. 1989 v československém vysílání rozhlasové stanice Hlas Ameriky.

Öppet brev till generalsekretären i Sovjetunionens Högsta sovjet Michail Gorbatjov. In: *Den „leende revolutionens“ rötter /Röster från Tjeckoslovakien 19/*. Stockholm, Charta 77 – stiftelsen 1989, s. 39-40. Övers. från tjeckiska: Lenka Elvingson.

Otevřený dopis předsedovi Nejvyššího sovětu SSSR Michailu Gorbačovovi. In: *Miroslav Kusý: Na vlnách slobodnej Európy*. Bratislava, Smena 1990, s. 199-200.

154. Komunismus není mrtev, protože... (září 1989, 7 s.)

Úvaha o proměně utopické vize komunismu v pragmatický populismus s cílem udržet komunistickou moc.

'Communisme komt in nog geen duizend jaar, en zeker niet met deze mensen!'

De toekomst is nu voorgoed verleden tijd. *De Groene Amsterdammer*, Jaar. 113, nr. 48, 29 november 1989, s. 4-5.

Komunismus není mrtev, protože... *Listy*, (Praha), roč. XX, č. 2, duben 1990, s. 49-51.

Der Kommunismus ist nicht tot, weil... *Kontinent*, Jrg. 16, Nr. 53, 1990, Heft 2 /April–Mai–Juni/, s. 57-60. Aus dem Tschechischen von Robert Baldauf.

Kommunismen är inte död, för... In: *Slut på orörligheten*, s. 36-41. Öves. från tjeckiska: Karin Mossdal.

155. Průklepový papír bílý – 30 g/m² /Rozhovory o vzniku a osudech nezávislé literatury v Československu sedmdesátých a osmdesátých let/ (říjen 1988 – září 1989, celkem 72 s.)

Z podnětu redaktorky Svobodné Evropy Libuše Čerovské připravil M. Šimečka pro československé vysílání této rozhlasové stanice seriál o nezávislé literatuře v období normalizace. Sedm pokračování tohoto seriálu, jenž má formu rozhovoru L. Čerovské s M. Šimečkou, bylo Svobodnou Evropou postupně odvysíláno. K dokončení cyklu, původně plánovaného v širším rozsahu, již v nových společenských poměrech po 17. listopadu 1989 nedošlo.

Rozhovory vytvářejí ucelený obraz o značné části československé nezávislé literatury ve zmíněném období (s historickým exkursem do let 50. a 60.), přinášejí portréty nejvýznamnějších literárních osobností publikujících v samizdatu a stručnou charakteristiku jejich hlavních děl.

Průklepový papír bílý – 30 g/m² /Rozhovory o vzniku a osudech nezávislé literatury v Československu sedmdesátých a osmdesátých let/. *Fragment K*, 1990, č. 2, s. 33-52 (pokračování č. 1-3; z toho 2. pokračování slovensky). *Fragment K*, 1990, č. 3, s. 116-138 (pokračování č. 4-7).

156. [Kamaráti moji, Miro a Jano, a tiež Hana, Vlado a Tóno!]

(1. 10. 1989, 3 s.)

Dopis byl adresován do vyšetřovací vazby v Bratislavě Miroslavu Kusému, Jánů Čarnogurskému, Haně Ponické, Vladimíru Maňákovi a Antonu Seleckému. Šimečkovi přátelé byli zadrženi, obvinění a trestně stíháni za pokus ucítit oběti sovětské invaze do Československa v srpnu 1968.

[Kamaráti moji, Miro a Jano, a tiež Hana, Vlado a Tóno!]. In: *Miroslav Kusý: Na vlnách Slobodnej Európy*. Bratislava, Smena 1990, s. 202-204.

157. Chyba! (říjen 1989, 2 s.)

Komentář k uvěznění pěti slovenských intelektuálů v souvislosti s výročím okupace Československa sovětskou armádou.

Chyba! *Lidové noviny*, roč. 2, č. 10, říjen 1989, s. 6. Samizdat.

158. Havel od začátku (říjen 1989, 7 s.)

Recenze exilového výboru textů Václava Havla *Do různých stran* posloužila autorovi k úvaze o myšlenkových východiscích Havlových občanských postojů.

Úvaha byla čtena – ovšem v nepřítomnosti autora – na Mezinárodním semináři o středoevropské kultuře, který probíhal ve Vratislavi 3.–5. 11. 1989.

Havel od začátku. *Obsah*, listopad 1989. Samizdat.

Havel od začátku. *Literárny týždenník*, roč. II, 8. 12. 1989.

Havel od začátku. *Fragment K*, 1990, č. 2, s. 150-154.

Havel od začátku. In: *Z Obsahu 1989*, Praha, Edice Petlice 1990, s. 803-812.

159. Obruč (říjen 1989, 6 s.)

Úvaha o mocenských elitách komunistických režimů ve východní Evropě.

[Obruč]. *Lettre internationale*, No. 23, hiver 1989–90, s. 79.

Das Korsett. *Lettre internationale* (německá mutace), Heft 7, 1989, s. 94.

160. Bondy v kontextu kulturního dění let osmdesátých (říjen 1989, 5 s.)

Portrét filosofa a spisovatele Egona Bondyho.

Tento text byl určen pro připravovaný sborník k 60. narozeninám Egona Bondyho. Sestavila jej Jiřina Šiklová ze starší Šimečkovy práce Bondyho *Dějiny filosofie /Nevědecká recenze/* s použitím komentáře, který M. Šimečka napsal o osobnosti Bondyho pro rozhlasovou stanici Svobodná Evropa.

(Srv. zázn. č. 59.)

Bondy v kontextu kulturního dění let osmdesátých. In: *Sborník Egonu Bondy-mu k šedesátinám*. Praha 1990, s. 44-49.

161. [Dámy a pánové, milí přátelé] (říjen 1989, 5 s.)

Referát M. Šimečky o rozpadu komunismu v zemích východní Evropy byl určen pro Mezinárodní seminář, který se konal ve Vratislavi 3.-5. 11. 1989. Autor se semináře sám nezúčastnil, neboť mu bylo z politických důvodů znemožněno vycestovat. Nepodařilo se ověřit, zda byla tato úvaha na semináři skutečně prezentována.

162. Zhoubnost a naděje dotyku s Evropou (asi začátek listopadu 1989, 8 s.)

Úvaha o protikladech a podobnostech východní a západní části Evropy a perspektivách evropského sjednocení. Psáno pro *Frankfurter Allgemeine Zeitung*.

Das Verheerende und Hoffnungsvolle der Behrührung mit Europa /Nach dem Verglühen der revolutionären Ideen/. *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, 9. Dezember 1989, Nr. 286.

163. [Už jsme se probudili] (25. 11. 1989)

Bezprostřední reflexe společenského převratu v Československu v listopadu 1989.

Psáno pro norský časopis *Aftenposten*. Český (či slovenský) originál textu není znám.

Milan Šimečka, tjeckisk filosof, skickar en hälsning från våren i Prag: nu har vi vaknat! *Expressen*, (Stockholm), 16. 11. 1989. Övers från tjeckiska: Mats Larsson.

Kan jeg tro hva jeg ser? *Aftenposten*, (Oslo), 6. desember 1989, s. 42.

164. [Mítink v bratislavském Národním divadle] (konec listopadu 1989, 2 s.)

Bezprostřední reflexe ze shromáždění vůdčích osobností společenské revolty v listopadu 1989.

O publikování textu není nic známo.

165. Mezi Prahou a Bratislavou (prosinec 1989, 3 s.)

Zamyšlení nad česko-slovenskými vztahy po vítězství demokratické revoluce.

Mezi Prahou a Bratislavou. *Lidové noviny*, roč. 2, č. 12, prosinec 1989, s. 3.

166. Posledný je prvý (prosinec 1989, 3 s.)

Komentář k listopadové demokratické revoluci v Československu.

Posledný je prvý. *Verejnosť*, č. 2, 19. 12. 1989.

167. Milý Ludvíku Vaculíku (leden 1990; 3 s.)

Odpověď na Poslední slovo L. Vaculíka, otištěné v *Lidových novinách* v prosinci 1989.

Milý Ludvíku Vaculíku. *Lidové noviny*, roč. 3, č. 1, 5. ledna 1990, s. 8. Psáno jako Poslední slovo.

168. Československé pohádky (leden 1990, 2 s.)

Reflexe událostí demokratické revoluce v Československu. Psáno pro norský časopis *Aftenposten*.

Tsjekkoslovakiske eventyr. *Aftenposten*, (Oslo), 24. 1. 1990, 44 s. Overs. av Michał Konúpek.

Tsjekkoslovakiske eventyr. In: *Slut på orörligheten*, s. 44-45. Publikováno norský.

169. Každý má svoje malé dejiny (leden 1990, 5 s.)

Úvaha o odpovědnosti národa za vlastní dějiny.

Každý má svoje malé dejiny. *Rozhlas*, (Bratislava), č. 7, 12. 2.–18. 2. 1990, s. 1-2. Úvaha byla též čtena v bratislavském rozhlasu v pořadu Živé slová 28. 1. 1990.

170. Vyhnutí a revoluce (leden 1990, 5 s.)

Úvaha o příčinách demokratických revolucí ve východní Evropě.

[Vyhnutí a revoluce]. *Lettre internationale*, No. 24, printemps 1990, s. 82.

[Vyhnutí a revoluce]. *Lettre internationale* (německá mutace), Heft 8, 1. Vj. 1990, s. 94.

[Vyhnutí a revoluce]. *Lettera internazionale* (italská mutace), Anno 6, No. 24, Primavera 1990 /Aprile–Giugno/, s. 86-87.

[Vyhnutí a revoluce]. *Letra internacional* (španělská mutace), No. 17, Primavera – 1990, s. 85-86.

171. Obnovení svobody (únor 1990, 18 s.)

Esaj rekapituluje vývoj ideologie v různých historických obdobích komunistického systému, hodnotí politiku Západu vůči komunistickým režimům a rozebírá předpoklady upevnění demokracie ve východní Evropě. Napsáno pro americkou revue *Journal of Democracy*.

The reintroduction of freedom. *Journal of Democracy*, (Washington), Vol. 1, No. 3, Summer 1990, s. 1-12.

172. Bez ostnatých drátů (únor nebo březen 1990, 11 s.)

Esaj o vývoji československo-rakouských vztahů po rozpadu habsburské monarchie a o jejich perspektívách.

O publikování tohoto textu není nic známo.

173. Luxus života v pravdě (březen 1990, 7 s.)

V pravděpodobně prvním rozhovoru pořízeném pro oficiální československý tisk M. Šimečka přibližuje své životní osudy a vyslovuje se k aktuálním společenským otázkám.

Luxus života v pravdě. *Bratislava '90*, č. 3, 1990, s. 20-21. Připravila Hilda Gábrišová.

174. Skandinávská přitažlivost (březen 1990, 3 s.)

Úvaha zpochybňuje mýtus švédského modelu socialismu a možnosti jeho aplikace v Československu. Psáno pro norský časopis *Aftenposten*.

Skandinavia lokker. *Aftenposten*, (Oslo), 4. april 1990, s. 43. Otištěno v pravidelné rubrice Rapport přílohy Kultur Magasinet.

Skandinaviens dragningskraft. In: *Slut på orörligheten*, s. 42-43. Övers. från tjeckiska: Alvar Eriksson.

175. [Etika a politika] (duben 1990, 3 s.)

Zpráva o mezinárodním sympóziu, které se pod názvem Etika a politika konalo ve dnech 5. a 6. dubna 1990 v Bratislavě.

O publikování textu není nic známo.

- 176. Mezi Dantonem a Robespierrem** (duben 1990, 4 s.)
 Úvaha varuje před nebezpečím vyrovnávání účtů za minulost a vyzdvihuje myšlenku národního porozumění.
 Mezi Dantonem a Robespierrem. *Literární noviny*, roč. I, č. 4, 26. 4. 1990.
- 177. Je rozhodnuté. Ako?** (duben 1990, 4 s.)
 Přednáška analyzující politickou situaci v Československu několik měsíců po svržení totalitního režimu byla napsána pro Europaforum Graz, které se uskutečnilo 5. 5. 1990.
 Je rozhodnuté. Ako? *Kulturný život*, 23. 5. 1990, s. 6.
- 178. Pizza s dr. Šimečkou** (duben nebo květen 1990, 6 s.)
 Rozhovor o disidentství, jeho společenském působení a o potenciálních hrozbách pro vývoj k demokracii.
 Pizza s dr. Šimečkou. *Zrcadlo*, 1990, č. 5, s. 14-15. Pro pražský čtrnáctideník připravil Michal Musil.
- 179. Kmenové bezpečí** (květen 1990, 3 s.)
 Úvaha o nebezpečí nacionalismu v zemích střední Evropy. Psáno pro norský časopis *Aftenposten*.
 Stammens trygghet. *Aftenposten*, (Oslo), 30. mai 1990, s. 52. Publikováno v pravidelné rubrice Rapport přílohy Kultur Magasinet.
 Stammens trygghet. In: *Slut på orörligheten*, s. 46-47. Overs. fra tjekkisk av Milada Blekastad. Publikováno norský.
- 180. Obtíže post-disidentské společnosti** (asi květen 1990, 4 s.)
 Úvaha o novém postavení kultury ve společnosti zbavené politické nesvobody byla určena pro konferenci The Recovery of Memory, která se konala v květnu 1990 na Bard College v New Yorku.
 Obtíže post-disidentské společnosti. *Literární noviny*, roč. I, č. 12, 21. 6. 1990, s. 4.
 [Obtíže post-disidentské společnosti]. *Lettre internationale*, No. 27, hiver 1990/91, s. 79.
 Die Nostalgie des Dissidenten. *Lettre internationale* (německá mutace), Heft 11, IV. Vj. 1990, s. 97.
 [Obtíže post-disidentské společnosti]. *Lettre internationale* (česká mutace), č. 2, jaro 1991, s. 80.
- 181. Bezbolestná kapitulace** (jaro 1990, 6 s.)
 Úvaha o transformaci vlastnických vztahů, rozrušených násilnou etatizací a kolektivizací po nastolení komunistického režimu.
 [Bezbolestná kapitulace]. *Lettre internationale*, No. 25, été 1990, s. 80.
 [Bezbolestná kapitulace]. *Lettera internazionale* (italská mutace), Anno 6, No. 25, Estate 1990 /Luglio-Settembre/, s. 78 a 80.
 [Bezbolestná kapitulace]. *Letra internacional* (španělská mutace), No. 18, Verano – 1990, s. 85-86.
 Schmerzlose Kapitulation. *Lettre internationale* (německá mutace), Heft 9, II. Vj. 1990, s. 97.

182. **Oheň pod kotlem** (jaro 1990, 5 s.)
 Úvaha o významu disidentské literatury.
 O publikování textu není nic známo.
183. **[Proslov na půdě Músea pre užité umení v Bratislave]** (asi jaro 1990, 3 s.)
 Vzpomínka na listopadové události roku 1989 v Bratislavě. Nepodařilo se zjistit, pro jakou příležitost byla přednáška napsána a zda byla skutečně veřejně proslouvena.
184. **Ide o život?** (konec května nebo začátek června 1990, 3 s.)
 Úvaha o předvolebním boji politických stran v Československu.
 Ide o život? *Verejnosť*, roč. I, č. 20, 6. 6. 1990, s. 2.
185. **[Vážení přítomní z obídvou strán Javoriny...]**
 (konec května nebo začátek června 1990, 2 s.)
 7. 6. 1990 přednesl M. Šimečka na Javorině v moravsko-slovenském pomezí projev o slovensko-české vzájemnosti. Stalo se tak při příležitosti odhalení památníku svobodných voleb.
 Mať väčšiu vlasť /Rozhovor s Milanom Šimečkom/. *Verejnosť*, č. 32, 20. 6. 1990. Pod uvedeným titulem byl publikován projev M. Šimečky na Javorině spolu s krátkým, tematicky doplňujícím rozhovorem, který po skončení slavnosti poskytl časopisu *Verejnosť*.
186. **Pokus o lustráciu lustrácie /Zamyslenie s politológom, filozofom, spisovateľom Milanom Šimečkom o horúcej téme dňa/** (začátek června 1990, 7 s.)
 Ústředním tématem interview M. Šimečky byl spor o lustrace poslanců zákonodárných sborů.
 Pokus o lustráciu lustrácie /Zamyslenie s politológom, filozofom, spisovateľom Milanom Šimečkom o horúcej téme dňa/. *Národná obroda*, 18. júna 1990, s. 5. Zaznamenal Juraj Vereš.
187. **Život bez štěnic** (červen 1990, 4 s.)
 Fejeton o pátrání po odposlouchávacích aparaturách umístěných v Šimečkově bytě.
 Psáno pro norský časopis *Aftenposten*.
 Et liv fritt for veggelus. *Aftenposten*, (Oslo), 18. juli 1990, s. 19. Otištěno v pravidelné rubrice Rapport přílohy Kultur Magasinet.
 Et liv fritt for veggelus. In: *Slut på orørligheten*, s. 48-50. Overs. fra tsjekkisk av Mílada Blekastad. Publikováno norský.
188. **Podíl tajných služeb na polidštění východní Evropy** (červen 1990, 6 s.)
 Úvaha zpochybňuje mýtus o úloze tajných rozvědek v demokratických revolucích, jež proběhly ve východní Evropě.
 [Podíl tajných služeb na polidštění východní Evropy]. *Lettre internationale*, No. 26, automne 1990, s. 79.
 [Podíl tajných služeb na polidštění východní Evropy]. *Lettera internazionale* (italská mutace), Anno 6, No. 26, Autunno 1990 /Ottobre–Dicembre/, s. 78.
 [Podíl tajných služeb na polidštění východní Evropy]. *Letra internacional* (španělská mutace), No. 19, Otoño – 1990, s. 89-90.
 Revolutionen der Geheimdienste? *Lettre internationale* (německá mutace), Heft 10, III. Vj. 1990, s. 97.

[Podíl tajných služeb na polidštění východní Evropy]. *Lettre internationale* (česká mutace), č. 1, podzim 1990, s. 77.

189. Kritik moci v nové roli (červenec 1990, 6 s.)

Interview přináší Šimečkovu sebereflexi vlastní, podstatně změněné společenské role a jeho názory na aktuální politické otázky

Kritik moci v nové roli. *Svobodné slovo*, 24. 7. 1990, s. 1 a 4.

190. [Milí posluchači] (srpen 1990, 5 s.)

Úvaha M. Šimečky o problémech česko-slovenského soužití byla koncipována jako proslav pro československý rozhlas. Nepodařilo se zjistit, kdy byla odvysílána.

191. Past permanentní revoluce (asi srpen 1990, 3 s.)

Úvaha nad rizikem pokušení radikální očisty společnosti.

Revolusjonens vendepunkt. *Aftenposten*, (Oslo), 24. 10. 1990. Otištěno v pravidelné rubrice Rapport přílohy Kultur Magasinet. Overs. fra tsjekkisk av Milada Blekastad.

Om revolutionens vändpunkt: Ska vi byta ut medlöparna – igen? *Expressen*, (Stockholm), 17. 11. 1990.

Past permanentní revoluce. *Literární noviny*, roč. I, č. 34, 22. listopad 1990, s. 1.

Une révolution permanente? *Lettre internationale*, No. 28, printemps 1991, s. 29-30.

Die Falle einer permanenten Revolution. *Lettre internationale* (německá mutace), Heft 12, I. Vj. 1991.

Fångad i den permanenta revolutionen. In: *Slut på orörligheten*, s. 51-53. Övers. från tjeckiska: Mats Larsson.

192. Literatura a politika: Obnovení svobody (srpen 1990, 11 s.)

Námětem eseje je vztah kultury a politiky v novodobých českých dějinách a jeho proměna v souvislosti s přechodem k normální demokratické společnosti. Esej byl koncipován jako přednáška pro Univerzitu ve Vancouveru, která měla být proslouvena 12. října 1990.

Literatura a politika: Obnovení svobody. *Fragment K*, 1990, č. 7, s. 7-14. Uveřejněno spolu se statí M. Šimečky Bezvýchodnost levice a pravice pod společným titulem Dve eseje

193. Bezvýchodnost levice a pravice (září 1990, 9 s.)

Úvaha o smyslu dvou ústředních politologických pojmů ve světě směřujícím k překonání ideologické polarity.

Byla napsána za pobytu v nemocnici po operaci oka a měla být přednesena na Univerzitě ve Vancouveru v říjnu 1990. Poslední text Milana Šimečky.

Bezvýchodnost levice a pravice. *Fragment K*, 1990, č. 7, s. 15-20. Uveřejněno spolu se statí Literatura a politika: Obnovení svobody pod společným titulem Dve eseje.

Dve eseje. *Fragment K*, 1990, č. 7, s. 7-20. Pod uvedeným titulem byly společně publikovány dvě poslední stati M. Šimečky: Literatura a politika: Obnovení svobody a Bezvýchodnost levice a pravice.

194. [Milí priatelia] (1990, 5 s.)

M. Šimečka odpovídá na několik otázek, týkajících se především naplňování cílů listopadového převratu, smyslu politické činnosti a ekologie, s nimiž se na něj obrátili bratislavští studenti, znepokojení současnou situací ve společnosti. Z textu není zřejmé, zda jde o proslov, anebo dopis. O veřejném prezentování nebo publikování textu není nic známo.

194. Malá agitka pre Martina Kvetku (1990, 1 s.)

Poděkování slovenskému exilovému vydavateli Martinu Kvetkovi za zásluhu o publikování slovenských knih v zahraničí.

O zveřejnění textu není nic známo.

195. Milan Šimečka: *Slut på orörligheten /Röster från Tjeckoslovakien/*. Redigering Miloslava Slavičková. Stockholm, Charta 77 – stiftelsen 1991, 63 s.

Výbor z díla Milana Šimečky obsahuje následující stati (v závorce vždy uveden český titul a rozsah stran):

Icke-böcker (Knihy neknihy, 11-13); Amerikanska långbyxor (Americké kalhoty, 14-16); Att sitta i fängelse (Být ve vězení, 18-21); Balladen om jämvikt /Science fictionberättelse i tva delar/ (Balada o rovnováze /Sci-fi o dvou částech/, 22-29); 9. 11 1988 (záznam z knihy *Konec nehybnosti* datovaný 9. 11. 1988, 30-32); Dagen efter /Bidrag till andra Niels Bohr symposiet i Köpenhamn, 18–23 maj 1989/ (The Day After /A contribution to the Second Niels Bohr Symposium in Copenhagen, May 18–23, 1989/, 33-35); Kommunismen är inte död, för... (Komunismus není mrtev, protože..., 36-41); Skandnaviens dragningskraft (Skandinávská přitažlivost, 42-43); Tjekkoslaviske eventyr (Československé pohádky, 44-45); Stammens trygghet (Kmenové nebezpečí, 46-47); Et liv fritt for veggelus (Život bez štěnic, 48-50); Fångad i den permanenta revolutionen (Past permanentní revoluce, 51-53). Kromě Šimečkových statí obsahuje publikace portrét M. Šimečky z pera Juraja Špitzera, proslov Viléma Prečana na Šimečkově pohřbu a stručnou biografii a bibliografii M. Šimečky.

Překlady

Erazim Kohák: *The Embers and The Stars la philosophical inquiry into the moral sense of nature!*. The University of Chicago Press, 1984.
(Erazim Kohák: Oheň a hvězdy /Filozofické hledání mravního smyslu přírody/). Přeložili Eva a Milan Šimečkovi. Doposud česky nevyšlo.

Rozhovory vedené Milanem Šimečkou

Výtah funguje (únor 1990, 3 s.)
(rozhovor s prof. Sanfordem J. Ungarem, děkanem fakulty žurnalistiky ve Washingtonu).
Výtah funguje. *Lidové noviny*, roč. III, č. 14, 21. 2. 1990, s. 6.

Publikace, v nichž jsou použity fragmenty textů Milana Šimečky

Vilém Prečan: Die sieben Jahre von Prag 1969–1976. Briefe und Dokumente aus der Zeit der „Normalisierung“

Kniha zachycuje podstatnou část korespondence mezi Vilémem Prečanem a Milanem Šimečkou z let 1969–1976.

Vilém Prečan: *Die sieben Jahre von Prag 1969–1976. Briefe und Dokumente aus der Zeit der „Normalisierung“*. Frankfurt/M, Fischer Taschenbuch Verlag GmbH 1978, 253 s. Aus dem Tschechischen von Ilse Löffler.

Martin Milan Šimečka: Světelná znamení /Nad otcovými listami z roků 1981/82/ (psáno v roce 1984)

Kniha je komponována jako koláž z dopisů z vězení Milana Šimečky a původních reflexí a záznamů jeho syna Martina.

Světelná znamení /Nad otcovými listami z roků 1981/82/. Praha, Edice Petlice (sv. 326) 1984, 122 s. Samizdat.

Světelná znamení /Nad otcovými listami z roků 1981/82/. Bratislava, Fragment K (sv. 7 knižní edice) 1988, 192 s.

Světelná znamení /Nad otcovými listami z roků 1981/82/. Bratislava, Archa (ediční řada Fragmentu K) 1991, 100 s.

BIBLIOGRAFIE DÍLA MILANA ŠIMEČKY

Abecední soupis

- A přece se točí... (říjen 1983; 45)
- A zase od začátku... (říjen 1988; 135)
- Americké kalhoty /fejton/ (červen 1982; 28)
- Anketa (září 1985; 76)
- Anketa k Evropskému kulturnímu fóru v Buadapešti 1985 (jaro 1985; 72)
- Asijská výzva v srpnu (srpen 1985; 74)
- Bez ostatných drátů (únor nebo březen 1990; 170)
- Bezbolestná kapitulace (jaro 1990; 181)
- Bezvýhodnost levice a pravice (září 1990; 193)
- Bondy v kontextu kulturního dění let osmdesátých (říjen 1989; 160)
- Bondyho Dějiny filosofie /Nevědecká recenze/ (asi prosinec 1984; 61)
- Bude líp!?! /Rozhovor Evy Kantůrkové
s Milanem Šimečkou/ (prosinec 1985; 82)
- Být ve vězení (23. 10. 1979 až 1. pol. 1980; 17)
- Cizinci (srpen 1987; 109)
- Club 2 (říjen 1986; 91)
- Co se smí a co se nesmí (listopad 1985; 80)
- Černé díry /K proměně dějinné paměti/
Československé pohádky (podzim 1982; 34)
- Československé Polsko, polské Československo?
Československo 1988 – šance do konce století (leden 1990; 168)
- [Dámy a páni] (prosinec 1980; 20)
- [Dámy a pánové, milí přátelé] (30. 9. 1988; 134)
- Deník ze dnů první smlouvy o odzbrojení
[9. 11. 1988] (květen 1986; 84)
- Devatenáctá všesvazová (říjen 1989; 161)
- Dny, měsíce a roky /Jiří Ruml: Díra v hlavě,
samizdat, 282 str., A4/ (prosinec 1987; 115)
- Dopis Adamu Michnikovi (listopad 1988; 136)
- [Dopis generálními prokurátorovi SSR] (červen 1988; 128)
- Dopis Lojzovi (květen nebo červen 1985; 71)
- [Dopis redakci časopisu Obsah] (březen nebo duben 1988; 123)
- Dopisy z vězení (12. 6. 1985; 75)
- Draze vykoupený optimismus (březen 1984; 51)
- Drtinovy paměti (1. 9. 1982; 29)
- Druhý rozhovor s druhou generáciou
(společně s M. Kusým) (květen 1981 – květen 1982; 26)
- Dubček promluvil (leden 1988; 118)
- Dvacáté zastavení srpna (asi léto 1983; 39)
- [Etika a politika] (před rokem 1980; 13)
- Fejton o loučení (leden 1988; 117)
- Fejton o zemině (březen 1987; 103)
- Gratulácia (duben 1990; 175)
- Gratulácia (22. 7. 1976; 3)
- Gratulácia (červen 1975; 1)
- Gratulácia (leden 1977; 5)

H. G. Skillingovi k sedmdesátinám	(Vánoce 1980; 21)
Havel od začátku	. (říjen 1989; 158)
Hodina naděje	(listopad 1986; 94)
Horská služba	(9. 3. 1978; 8)
Hrozny zkušenosti	(konec roku 1988; 137)
Chvála menného registra /Jozefu Jablonickému k päťdesiatym narodeninám/	(prosinec 1982; 35)
Chyba!	(říjen 1989; 157)
Ide o život?	(květen nebo červen 1990; 184)
Interview s Milanem Šimečkou	(prosinec 1982; 47)
Jak se vrátit do Evropy? /Odpověď Mihály Vajdovi/	(prosinec 1986; 96)
Jaké je východisko z normalizace? /Po dvaceti letech od sovětské intervence v Československu/	(květen 1988; 127)
Jde o Bucharina	(leden 1988; 116)
Je rozhodnutí. Ako?	(duben 1990; 177)
Jeden statečný	(asi duben 1983; 38)
Jiná civilizace? (září 1984; 58)
K jiné nehodě na krátkých vlnách	(únor 1988; 119)
[Kamaráti moji, Miro a Jano, a tiež Hana, Vlado a Tóno!]	(1. 10. 1989; 156)
Kamenožráči /fejton/	(7. 1. 1976; 2)
Kasparov první	(říjen nebo listopad 1985; 81)
Každý ma svoje malé dejiny	(leden 1990; 169)
Kdyby nepřišli	(červen 1987; 108)
Kmenové nebezpečí	(květen 1990; 179)
Kniha o Husovi	(září 1988; 132)
Knihy-neknihy /fejton/ (20. 2. 1979; 9)
Kočár do Basileje (únor 1985; 69)
Komunismus není mrtev, protože...	(září 1989; 154)
Konec nehybnosti	(1988–1989; 145)
Krádež kolejnice	(červen 1986; 85)
Kritik moci v novej roli	(červenec 1990; 189)
Kruhová obrana (1983–1984; 66)
[Ladislavu Kalinovi]	(listopad nebo prosinec 1982; 33)
Literární zločiny Jaroslava Švestky (duben 1987; 104)
Literatura a politika: Obnovení svobody	(srpen 1990; 192)
Lítost za divadlem (listopad 1982; 32)
Loučení s utopií	(červenec 1989; 151)
Ludvíkovi Vaculíkovi namiesto fejtónu (15. 1. 1977; 4)
Luxus života v pravde	(březen 1990; 173)
Malá agitka pre Martina Kvetku (1990; 195)
Matoucí socialismus /Odpověď Petru Uhlvi/	(březen 1989; 146)
Mezi Dantonem a Robespierrem	(duben 1990; 175)
Mezi Prahou a Bratislavou	(prosinec 1989; 165)
[Milí posluchači]	(srpen 1990; 190)
[Milí priatelia] (1990; 194)
[Milí přátelé z VONS!] (září 1986; 89)
[Milý Jano] (27. 8. 1989; 152)
[Milý Ludvíku]	(zima 1980 nebo jaro 1981; 25)

Milý Ludvíku Vaculíku	(leden 1990; 167)
[Milý Miro]	(5. 7. 1989; 150)
[Milý příteli]	(3. 3. 1981; 24)
[Milý příteli]	(duben 1984; 54)
[Milý Zdeňku]	(19. 2. 1985; 68)
Místo v dějinách	(asi květen 1984; 56)
[Mítink v bratislavském Národním divadle]	(listopad 1989; 164)
Mlýnář v televizi	(listopad nebo prosinec 1987; 114)
Mnohá léta s Gorbačovem /Nepodepsaný úvodník/	(duben 1985; 71)
My, soudruzi... /Pohled z druhé strany/	(červen nebo červenec 1989; 149)
Náš soudruh, Winston Smith /Československý doslov k románu George Orwella „1984“/	(1981–1983; 49)
Nevinná generácia	(leden nebo únor 1989; 142)
Nichts zum Lachen	(únor 1982; 23)
Normální děti normalizace /Přemýšlení o mladé generaci v Československu/	(říjen 1986; 92)
Nové myšlení	(říjen 1986; 88)
O habánech	(asi listopad 1984; 60)
O hledání na glóbu	(1984; 65)
O kruzích v písku /Fonxlovi, německému kamarádovi z dětství/	(leden 1984; 50)
O nejisté skutečnosti a možnostech domluvy	(říjen 1984; 59)
O nelítostnosti	(asi září 1988; 131)
O odchodu do světa	(asi červen 1983; 42)
O přesahování	(asi červen 1983; 40)
O umělém zapomění	(1984; 64)
O veřejném mínění	(1984; 61)
O výstavě	(asi červen 1983; 41)
O zápecnictví /Miroslavu Zikmundovi/	(září nebo říjen 1983; 43)
Obnovení pořádku	(1975–1977; 7)
Obnovení svobody	(únor 1990; 171)
Obtíže post-disidentské společnosti	(asi květen 1990; 180)
Obruč	(říjen 1989; 159)
Od třídních obsesí k dialogu /Změny v politické kultuře východní Evropy a détente/	(říjen 1987; 112)
Odpovědi na otázky k výročí podepsání Mnichovské dohody	(1988; 139)
Oheň pod kotlem	(jaro 1990; 182)
Oškvlivost politiky	(květen 1987; 106)
Oravské pastorále	(1988; 140)
Otevřený dopis předsedovi Nejvyššího sovětu SSSR Michailu Gorbačovovi	(7. 9. 1989; 153)
Pád až ke dnu /Dvacet let normalizace v Československu/	(květen 1988; 125)
Past permanentní revoluce	(asi srpen 1990; 191)
Pizza s dr. Šimečkou	(duben nebo květen 1990; 178)
Podíl tajných služeb na polidštění východní Evropy	(červen 1990; 188)
Pokus o lustráciu lustrácie	(červen 1990; 186)
Polské úrovně	(březen 1987; 102)

Pořád se stává	(září 1984; 57)
Posledný je první	(prosinec 1989; 166)
Pozitivní fejtón	(30. 4. 1977; 6)
Poznámka k Hrabalovým „Prolukám“	(září nebo říjen 1986; 90)
[Pro Gordona]	(září 1987; 111)
[Projev u příležitosti udělení ceny Jana Palacha]	(leden 1987; 98)
Promluva k přátelům o knize Edy Kriseové „Prázdniny s Bosonožkou“	(říjen 1985; 79)
[Proslav na půdě Músea pre užité umenie v Bratislave]	(asi jaro 1990; 183)
Prospěch z pádu	(před rokem 1980; 14)
Proti noci a moci /Za slovenským spisovatelem Dominikem Tatarkou/	(květen 1989; 148)
Průklepový papír bílý – 30 g/m ² /Rozhovory o vzniku a osudech nezávislé literatury v Československu sedmdesátých a osmdesátých let/	(říjen 1988 – září 1989; 155)
První rozhovor s druhou generací (společně s M. Kusým)	(před rokem 1980; 12)
Předjarní lhaní /fejeton/	(únor nebo březen 1988; 121)
Předmluva k italskému vydání Obnovení pořádku	(září 1980; 19)
Přestupky paměti	(24. 3. 1988; 122)
Příběh republiky /Pavel Tigrid: Kapesní průvodce inteligentní ženy po vlastním osudu, Sixty-Eight Publishers, 1988/	(únor 1989; 143)
Příspěvek do Frankenu	(srpen – září 1987; 110)
[Příteli nejmilejší]	(8. 8. 1979; 11)
[Příteli nejmilejší]	(8. 9. 1980; 18)
[Příteli nejmilejší a Helenko milá]	(28. 6. 1987; 107)
Původ nejistoty	(asi konec roku 1988; 138)
Rakouský Kreisky, 75	(leden 1986; 83)
Recenze programu	(únor 1985; 70)
Revoluce po sedmdesáti letech? A co bude s námi?	(listopad 1986; 93)
Rovnováha	(listopad 1983; 46)
[Rozhovor Oty Filipa s Milanem Šimečkou]	(asi září 1988; 133)
Rozhovor v jedné pracovně	(březen 1987; 101)
Říkat, co si myslím	(březen 1989; 144)
Skandinávská přitažlivost	(březen 1990; 174)
Smutné satisfakce bezmocných	(září 1986; 87)
Společenství strachu	(duben 1979; 10)
Stalinův další sesuv	(únor nebo březen 1988; 120)
Stížnost na dobu	(únor 1983; 36)
Stížnosti přes Moskvu	(únor nebo březen 1987; 100)
Stránky z deníku	(květen 1988; 126)
Stránky z deníku /Tentokrát ne mého/	(asi červenec 1988; 129)
Stránky z denníka	(duben 1988; 124)
Střízlivá utopie /Jiří Dienstbier: Snění o Evropě, politický esej, 125 str./	(prosinec 1986; 95)
Svědomy ruské inteligence	(leden 1989; 141)
Svět s utopiemi, nebo bez nich? /Příspěvek pro Colston Symposium 1983: Utopias Unlimited/	(říjen 1982; 30)

Tajný autor	(květen 1984; 55)
The Day After /A contribution to the Second Niels Bohr Symposium in Copenhagen, May 18–23, 1989/	(březen 1989; 147)
Trest do příštího tisíciletí	(srpen nebo září 1988; 130)
Truchlivá zpráva	(asi říjen nebo listopad 1987; 113)
Ubohost bezmocných	(duben 1984; 53)
Umění fejetonu	(červen 1986; 86)
Únos liberální inteligence /Jacek Trznade Hańba domowa, rozmowy s pisarzami, Instytut literacki, Paříž 1987/	(leden nebo únor 1987; 99)
[Už jsme se probudili]	(25. 11. 1989; 163)
V piatok popoludní	(květen 1983; 39)
Válka je vůl /Příspěvek na Světové shromáždění za mír a život, proti jaderné válce v Praze, který s největší pravděpodobností nebude přednesen/	(březen 1983; 37)
[Vážení přítomní z obidvoch strán Javoriny...]	(květen nebo červen 1990; 185)
[Vážený pán doktor] (společně s M. Kusým)	(8. 1. 1985; 67)
Velký Brat a Velká Sestra (spoluautor: Miroslav Kusý)	(před rokem 1980; 16)
Vyhnutí a revoluce	(leden 1990; 170)
Z polohasu nehybnosti /Které je to slovo? Texty z let 1976–1984/	(asi prosinec 1984; 62)
[Za Heinrichem Böllem]	(asi léto 1985; 77)
Záhada bermudského trojúhelníku vyřešena! /Ladislav Mňačko: Der Gigant, Ein Superthriller, Verlag Ullstein, Frankfurt/M–Berlin–Wien/	(březen nebo duben 1985; 72)
Záměna takzvanosti	(duben 1987; 105)
Zatracené dějiny /Několik poznámek ke IV. dílu Paměti Václava Černého/	(prosinec 1983; 48)
Zavolat? Nezavolat?	(leden 1987; 97)
Zhoubnost a naděje dotyku s Evropou	(listopad 1989; 162)
Zlehčování /Understatement/ Evropy	(březen 1983; 52)
Zpráva o kaluži	(listopad 1982; 31)
Ztráta skutečnosti	(před rokem 1980; 15)
Život bez štěnic	(červen 1990; 187)